

MIELUS SKAITYTOJUS, BENDRADARBIUS, PLATINTOJUS IR VISUS KANADOJE, TĖVYNEJE IR VISAME PASAULY GYVENANČIUS LIETUVIUS, KOVOJANČIUS DĖL TIESOS IR LAISVĖS,

SVEIKINAME SULAUKUSIUS KALĖDŲ ŠVENČIŲ

IR LINKIME TVIRTYBĖS IR ISTVERMĖS LIGI LAIMĖJIMO!

KLCT, NL IR SP. B-VĖ NL.

Sovietai išsprogdino... gerbuvio burbulą

SAVAITINĖ POLITINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

Jungtinių Tautų Organizacijos pilnaities posėdžiuose Paryžiuje praėjusią savaitę Rusijos atstovas Roščinas sukėlė tikrą sensaciją. Kaip žinoma, tiksliai šiomis dienomis Maskvoje sovietų posėdyje Stalinas skaičiavo, kiek Rusijos gamyba aukštai pakilusi; apskaičiavo net procentais.

O dabar, kai Jungtinės Tautos kilo tai organizacijai išlaikyti įnašų klausimas, Amerika, kuri ligšiol davė 36,9%, pasisakė, kad ji savo įnašus norint sumažinti ligi 33 ir vieno trečdaliao %. Tokiu būdu Rusija, kuri giriiasi dideliais atsiekimais ir pažanga, turėtų mokėti daugiau, nes Paryžiuje ji tai apie 9% moka, beveik 5 kartus mažiau už Ameriką. Bet Rusijos atstovas Roščinas, emė įrodinėti, kad ištikrųjų sovietų piliečio pajamos esančios labai žemos ir dar krintančios, o Amerikos piliečio esančios didelės ir kylančios.

Todėl Roščinas prašė, kad Rusijos mokėjimai JTO nebūtų padidinti. Šis Roščino viešas pareiškimas sukėlė sensaciją, nes tokiu būdu patys rusai susprogdino savo išpūstą ir pučiamąjį sovietinio gerbuvio burbulą. Dabar visa pasaulinė spauda šį Roščino pareiškimą „paėmė ant danties“ ir po to kažin, ar „tėvelis“ Roščino nepaglostys už gerkles?

Antas pokštas, kurį krebė Višinskis, nemažiau įdomus. Tai liečia ginklavimąsi, kurio klausimą svarsto Politinė komisija. Visos valstybės pritarė trijų didžiųjų įnešam projektui, tiksliai Višinskis nepritarė. Jo pasiūlymas yra sovietiskai būdingas:

sovietai stato sąlygą, kad tuojau būtų sunaikintos atominės bombos, o tiksliai tačia Rusija sutinkanti kalbėtis apie nusiginklavimą...

Ir aklam matyti, kad sovietai ieško kvailių. Ypač, kad Maskva nesutinka ir su kontrole, be kurios joks nusiginklavimas aiškiai neįmanomas.

Kas galvoja apie tikrą nusiginklavimą, tas turi sutikti, kad be kontrolės, vien žodžių niekas nepatikės. Kontrolės gi bijo tiksliai tie, kurie galvoja apgauti.

Korejoje, kaip atrodo, iškils naujas sovietinis kriminalas. Komunistai ilgai atsikalbinėjo duoti žinių apie jų paimtus nelaisvėn JTO karius, bet stipriai prispirti, jie pagaliau patiekė žinias. Jos, kaip atrodo, patvirtina anksčiau paplitusias žinias, kad

komunistai bus išžudę labai didelį skaičių Amerikos ir kitų JTO valstybių kare dalyvaujančių ir nelaisvėn patekusių karių.

Nes komunistai pranešė, kad pas juos nelaisvėje esą 11.559 kariai, kai JTO pasigenda apie 100 tūkstančių... Čia vėl ko-

KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ IR LAIKINUOSIUS APYLINKIŲ ORGANIZACINIUS KOMITETUS KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR NAUJŲ METŲ PROGA SU GILIU NUOSIRDUMU SVEIKINA IR DALINASI VILTIMI SULAUKTI 1952 METAIS DARNIOS BENDRUOMENĖS ORGANIZACIJOS, PAJĖGIANČIOS ATLIKTI VIETOS IR LAIKO DIKTUOJAMAS PAREIGAS MŪSŲ KENCIANČIAI IR KOVOJANČIAI LIETUVAI, O TAIPGI KANADOS LIETUVIAMS.

SV. KALĖDŲ IR NAUJŲ METŲ PROGA, SVEIKINAME SAVO GIMINES, PRIETELIUS IR VISUS LIETUVIUS.

V. V. Treigiai.

S. LOZORAITIS KALBEJO IS JUNGTINIŲ TAUTŲ ORGANIZACIJOS BŪSTINĖS I VOKIETIJOS RADIO KLAUSYTOJUS.

Gruodžio mėn. 7 dieną Paryžiaus Caillot Paryžiuje įrengtame UNO radiofone L. Diplomatinio šefas, vokiečių ridio pakviestas, kalbėjo i Vokietijos klausytojus. Vokiečių radio specialus korespondentas prie Jungtinių Tautų Organizacijos E. Peterich, žinomas publicistas ir poetas, nacių laikais pats buvęs priverstas gyventi emigracijoje, pristatė klausytojams S. Lozoraitį šiais žodžiais:

Aš džiaugiuosi galėdamas su pažindinti Jus su Ministeriu Lozoraičiu, Lietuvos Diplomatinio šefu, su kuriuo aš vėl susitikau Palais Caillot, Jungtinių Tautų Organizacijos būstinėje. Aš jį gerai atsimenu iš Ženevos, kur jis atstovavo Lietuvai Tautų Sąjungoje. Šiandien jo kraštas, kartu su Estija ir Latvija, yra bolševikų okupuotas. Tačiau šitie kraštai nėra išnykę nei iš tautų širdžių, nei iš tarptautinės politikos, nes laisvosios tautos nepripažįsta šito sovietų smurto akto. Todėl kitos valstybės tebeprapažįsta Lietuvos diplomatus, kurių priesaky stovi p. Lozoraitis.

Kas yra valgęs karčią trem-

torių ir buvo jų teriojama. Tačiau tai, ką mums atnešė bolševikų viešpatavimas — kančios, persekiojimas, materialinių turtų, ir kas ypač pavojinga, žmonių gyvybių naikinimas, visa tai sudaro sunkiausią katastrofą, kokią ligšiol buvo kada nors Lietuvai ištikusi. Nėra jokios tautinio, religinio ar dvasinio gyvenimo srities, kuri būtų likusi saugi nuo sovietų visagaelės policijos ir komunistų prievartos.

Bet lietuvių tauta tvirtai laikosi savo tautinių idealų, nepriklausomybės siekimo, tikėjimo ir tų bendrai žmoniškų vertybių, ant kurių buvo pastatyti, ir vėl bus atstatyti, didingi Europos civilizacijos rūmai. Lietuvos rezistencija, tiek moralinė, tiek aktyvi nesiliauja.

Šitoj sunkioj kovoje mus veda ne tik viltis, bet ir ištikimymas, kad lietuvių tautos valia bus įvykdyta ir mūsų nepriklausoma demokratinė valstybė bus atstatyta. Mes tvirtai

Aš nuoširdžiai sveikinu Vokietijos klausytojus ir klausytojus, reikšdamas ištikinimą, kad Lietuvos nepriklausoma valstybė bus atstatyta ir ji turės draugingus santykius su savo kaimynų suvienyta Vokietija demokratinės Europos rėmuose.

— Lenkijos valdžia suvaržys studentus, kurie nori laisvės.

— Budapešte nugriauta bažnyčia ir pastatytas Stalinui paminklas.

Kas dedasi pavergtoje Lietuvoje

VILNIAUS RADIO KLAUSANT.

Visur lenkityniauja.

Šėtoj melžėja Adomaitytė pralenkė Pyskovą. Šoferis Balyš Zabukas Kaune, nusiskundė, kad, jei jis ne usigriebs, pirmoji vieta šoferiavime atiteksianti Vilniaus miesto šol. Iva nui Usinovui. Vilniaus elektros dirbtuvėse i priekį išsiveržė inž. Simonovas, šaltk. Zapkovas ir Timofejevas. N. Verkių popieriaus fabrike pirmo e gretose žygiuoja Michailenkos pamaina. Garvėzininkai Mikito, Alimov stumia i užpakalį Glušaitį. Dailės instituto Vilniuj diplomantas Kuznetsov diplominį darbą atliko aktualia tema. Jį pasekė ir Berus, patiekęs 12 lapų ciklą „Kova už taiką“. Dipl. Banaitis nupiešė V. Kapsuko paveikslą ir padovanojo Valst. Filharmonijos salei. Mickūtei nieko neliko, kaip po savo diplominiu darbu prirasyti „Valio“!

Sutrukdė arklį ranybę.

Kėdainių rajone ramų arklį — pensininko gyvenimą stagių nutraukė ir įlinkė prie žagrių. Arklį padėdami, Kau no srity iki gruodžio pirmos baigė arimus jaunystės, Pergalės ir Tarybinio Kario kolchozai. Arkliai tą patį įvykdė ir Kovarsko rajono Stalinio Kelio, Kyrovo ir Mičūrinio kolchozuose.

Inžinieriai Uralui

Politechnikos Instituto Kaune direktorius Kaz. Varžauskas institute turįs 235 studentus. Jis džiaugiasi paspėjęs tiek inžinierių išleisti, kiek anksčiau nesuspėta per 20 metų. Instituto diplomanto Iginio žiniomis, dauguma institutą baigusių paskirti i Uralo mašinų statyklas, Stalingrado statykloms, i Kuibysėvą. Bet dalis palikta i vietoj, pvz., Palionova i Litekso fabriką.

Susipratę gyvuliai.

Pakruojo r. Tačiūnų sustambinto Pirmosios Gegužės kolchozo kiaulinkė St. Vitkienė grįžta iš Maskvos „taikos šalininkų posėdžių“, ir kolchozo pirmininkas Malakna jai raportuoja: teik ir tiek kiaulių paršavosi, tiek ir tiek išmelžta daugiau pieno, ir visa įvyko giliai išsamoninus taikos gynybos reikalą gyvuliams. Vitkienė padėkojo ir suramino, kad jos taika nugalės karą.

Aeroportas skatina sveikatingumą.

Sveikatos ministerijos statistikos skyriaus virš. Urbonas tikina, kad Lietuvoj išleista 2000 gydytojų — internų, kad profilaktikos dėka dauguma ligų visiškai dinga, kad Amerikoje uždrausta sirgti, o Lietuvoj vienas malonumas. Idomiau, kai susergi ar nelaimė ištinka, tai atskrenda lėktuvas ir nugabena i sostinės aeroportą. Lėktuvu gabenti ligonys nepaprastai greit sveiksta ir trečią dieną kalba per radiją. Sanitarijai lėktuvai, kai kyla, pirmiau sia atspiešia nuo žemės, apskaita ratą ir paskui skrenda. Tikrai įdomu!..

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Redaktorius Jonas Kardelis

Redaguojama beadradarbiaujant Redakcinei Kolegijai.
7722 George Str., Ville Lasalle, Montreal, P. Q., Canada
Telefonas: HEmlock 7920.

Prenumerata metams: Yearly Subscription Rates:

Kanadoje \$ 5.00 Canada \$ 5.00
Amerika ir P. Amerika \$ 5.50 America & S. America \$ 5.50
Visur kitur \$ 6.00 Other Countries \$ 6.00
Teksto eilutė ct. 0.15 Pajėškėjimų kaina .. \$ 1.00
Adresų pakeitimai 25 ct. (su prenumerata arba sm. pašto ž.)
Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

Kalėdos Kanadoje

Keista ir paradoksiška atmosfera gaubia šiuo metų Kanados kalėdų šventes, Materialiniu atžvilgiu jos yra gal turtingiausios mūsų istorijoje: krautuvės yra pilnos, kaip niekad nebuvę, ir prekių įvairumas ir puikumas yra nepaprastas. Turime maisto gausybę, ir žibantį elektrinį prietaisai, kuriais jis verdamas, yra aukštos kokybės. Pertekusios Kalėdos. Tas turtingumas, kuris mus tų gaubia, tai yra tik sala pasaulyje, kuriame mažiau ar daugiau žmonių tarpe viešpatuoja skurdas.

Kalėdos švenčiamos Kanadoje laisvai. Įstatymai nedraudžia švęsti švenčių ir išreikšti savo džiaugsmingą dvasinį pakilimą. Bet pasaulyje turime daug giminių, kurie supančioti politiniais varžtais ir jiems uždrausta pareikšti savo džiaugsmą ir laimę, kadangi jie pasmerkti būti apšauktais atsiliakusiais ir buržuais.

Turime savame krašte žmonių, kurie mano, kad Kalėdos Šiaurės Amerikoje nebėra religinės šventės, bet tik komercinis festivalis. Tegul taip ir yra. Bet asmens laisvę reikią kuo mažiau suvaržyti asmens laisvę, jokių varžtų nepritaičyti sąžinei. Daugiau filosofuojantieji mūsų tarpe galvojo, jei prekybininkas žiūri į Kalėdas kaip į normalią ciklą, kaip ir Velykas, Dominijos dieną ar ba visų šventųjų, lai jis taip ir daro.

Tai yra asmeniškai dalykas, kaip individas pleidžia Kalėdas. Dieną prieš Kalėdų šventes, krautuvės yra pilnos, bet Kūčių vakarą ir pirmą Kalėdų dieną — bažnyčios. Atrodo, kad kanadiečių dauguma palaiiko tą išmintingą pusiausvyrą tarp materialinių pažiūrų ir tikrosios bei gilesnės švenčių prasmės.

Be to, tas Kalėdų komercinis momentas pasireiškia daugiausia didmiesčiuose.

Kalėdos vienišame prerijos miestelyje, kaimelyje ant St. Lawrence upės krantų, geležinio kelio stotelėje Rockies kalnyne, žvejų kaimelyje Atlanto krantuose, švenčiamos, kaip ir prieš 50 metų. Tiksliai eglutė vietoje žvakių papuošta elektrinėmis lemputėmis, kurios saugesnės ir praktiškesnės; apšildytas automobilis gabeną žmones į bažnyčią, patogiau negu atviros rogės prosenių laikais, ir visų svarbiausia, tas didelis skirtumas tarp vargšų ir turtingų šiandien yra mažesnis. Kalėdos nebešvenčiamos prislegtoje nuotaikoje.

Vargas mūsų dar neapleido. Bet tas baidus, sielą drąskantis vargas, kurį aprašė Charles Dickens savo apysakose 19-tame šimtmečiuje, šiandien yra tik retenybė. Didysis sulyginimo procesas paskutiniųjų penkiasdešimt metų laikotarpyje padarė savo progresą.

Kalėdos Kanadoje sudaro tam tikrus kontrastus. Dėl kai kurių neišaiškinamų priežasčių, Kalėdos angliška kalbantiesiems kanadiečiams turi būti su rogių skambučiais ir sniegu. Anglijoje tuo tarpu, iš kur atvyko dauguma mūsų Kalėdinių papročių ir išpūdžių, sniego rasime Kalėdų metu labai retai. Net Kanadoje, kuri paprastai žinoma, kaip sniego kraštas, daugelyje vietovių žaliuoja žolė arba iš viso labai mažai jaučiami žiemos pėdsakai.

Maritime provincijose Kalėdų švenčių metu dažnai būna miglos ir šlapdrubos; Toronto

apylinkėje labai retai turime sniego; šiltame Vancouveryje ir Victorijoje, skelbimai sako, kad iš viso žiemos metu sniegas yra retenybė. Tiktai Quebec'o provincijos ir šiaurinėse Ontarijos dalyse bei vakarų lygumose gyventojai gali džiaugtis šaltomis ir snieguotomis Kalėdomis.

Kalėdų metu prerijose, šiaurinėje Ontarijoje ir šiauriniame Quebec'e šaltis yra sausas ir dūmai iš kamino kyla, kaip kad ta virvė ramioje ore, baltas sniegas girgžda po batais ir žiemos varžtai, kaip plieno juosta, spaudžia kaktą. Tuo tarpu Nova Scotia ir pietų Ontarijos provincijose Kalėdų Senelis dažnai atvyksta raudonu lietpalčiu.

Kalėdos prancūziškai kalbančioje Quebec'o provincijoje yra labai spalvingos. Visa Kalėdų savaitė yra laimės periodas perpintas giliu religiniu jausmu. Maži kaimeliai Laurencio apylinkėje atrodo lygiai taip, kaip tie maži kaimeliai kalėdinėse atvirutėse, o didmiesčiai yra apšviesti spalvotomis šviesomis eglutėmis. Prancūzų kalbančiojo kanadiečio ištiktis linksmumas leidžia jam sutikti Kalėdas su didesniu atsidavimu negu jo kompatiotui anglosaksui.

Kalėdų švenčių metu Quebec'o provincijoje yra šeima svarbiausias dalykas ir jos suvažiavimas — didysis dienos įvykis. Kūčių vakarą vidurnakties mišios yra svarbiausias įvykis visame Quebec'e. Raoul Jobin, pasaulinio garso Paryžiaus Operos tenoras atvyko į Quebec'o miestą giedoti kalėdinių giesmių vienoje iš didžiausių Quebec'o katedrų.

„Kanadiškos Kalėdos“? Kokia dalis mūsų Kalėdų yra tikrai „kanadiška“? Kalėdinių giesmių giedojimas ir kalėdinių atviručių siuntimas yra angliškos kilmės; kalakutų valgymas yra amerikoniškos, o „plum pudding“ — angliškos. Kalėdų eglutė yra vokiškas paprotys, o dovanų davimas yra užsilikęs nuo pirmųjų krikščionybės dienų. (Daugelis škotų-kanadiečių žiūri į Kalėdas kaip į antrąją šventę, nes jų tradicinė šventė ir dovanų davimas įvyksta per Naujus Metus).

Tiems 150.000 žmonių, kurie atvyko paskutinių 12 mėnesių laikotarpyje ir kurie švęs pirmą kartą kanadiškas Kalėdas, mūsų papročiai atrodo ypač keisti. Galbūt jie ir yra keisti. Bet jie egzistuoja ir vystosi ir keičiasi laikui bėgant, ir kaip mes apie save begalvotumėm, Kalėdos Kanadoje, kaip ir kitame krikščioniškame pasaulyje, pasiliks tokios, kokios jos yra: linksma šventė, atžyminti Kristaus gimimą, kurio filosofija ir mokslas yra mūsų demokratijos pagrindas.

Iš viso Kalėdos yra vaiku, bet ne suaugusiųjų šventė. Mes, kurie jas diskutuojame, analizuojame, aptraudame, remiame, su jom nesutinkame arba garbiname, esame tik įsibrovėliai vaikų festivalyje. Tiktai vaikai tikrai supranta Kalėdas. Kada jis užauga, tada jis jas užmiršta.

Šitaip rašo oficiali Kanados įstaiga, teikianti ne kanadiškomis kalbomis einančiai spaudai informacijas. Atrodo, kad ji visai objektyviai pavaizdavo Kalėdas Kanadoje, kiek jos liemia anglosaksų ir prancūzų kil-

LAISVOJI TRIBUNA.

PERONO IR FRANKO DRAUGYSTĖ

Šių dienų tarptautiniai įvykiai verčia atversti tiesos lapą ir parodyti skaitytojui jų vėidą, metant kiek daugiau šviesos kritiškai. Taigi, visų pirma, reikia pastebėti, kad ta „draugystė“ — iširusi, neveikianti, seniai užmiršta, — praėjusi trumpu medaus mėnesiu ir užsibaigusi kvirčiais, kone diplomatinėmis ryšių „dvikova“, kai vien iš žodžių meilės buvo prieita prie piniginių reikalų. Mat, diktatoriai visada pinigų mėgsta, tai istorinė tiesa, atseit juos mėgsta imti, bet ne duoti. Ir aišku iš kalno, nieko gero neįsids, kai du tokie susiduria prie biznio!

Pulk. Peronas, visagalis Argentinos dirigentas, mums pažįstamas, kai tuoj po karo, vos sovietams pareikalavus, paskubėjo uždaryti nieko nedėtas Paletijos pasiuntinybes tam krašte, šiandien, labiau negu anksčiau amerikonių spaudoje puoliamas už „apatinės suknelės“ (petticoat) diktatūrą, tuo pasakant, kad faktiškai valdytoja yra Ieva Peron, diktatoriaus žmonelė, žodžiu, „didelis valstybinių reikalų žinovas“.

Tikrumoje Peronas yra minkštesnis, nuolaidesnis diktatorius, sakysim, už Ispanijos „visagali“ gen. Franco, kuriam tie patys amerikonių, biznio su metimais, rodo gražias akutes, nežiūrint prancūzų — anglų spaudos kone visuotinių puolimų, ir kuriems, priešingai, rodo gerokų nuolaidų, pulk. Peronui, be abejo, išeidami iš skirtingų amerikonių jų biznio interesų.

Šiaip ar taip, Peronui, „demokrat diktatoriui“, kai kas linkęs daug dovanoti, kad jis nors apgalvint laukdamas demokratiją, vistik gražiai kalba apie ją, net puosdamas demokratinę vėlavėlę savo sostą, netaip, kaip kiti, kurie baidas nesąmonės kalba apie „geriausiąjį“ vieno vado valdymą, jo „naudą“ tautai (žinoma, rūpestingai užtyledami, kokia „naudą“ tautos finansams, kai jie „administruojami“ be kontrolės), akiai pamėgdžiodami Liudviko IV sauališko perla „valstybė — tai aš“, „gudrybė“.

1949 m. Peronas iškoliojo sa-

vo „bičiulį“ gen. Franco, kai tas, vietoje gražinti šimtą milijonų sidabro pezėtų paskolą, užsipašė į skolą dar didesnę kviečių transportą (kurių perdidelį derlių broliškoji Argentina kai kada degina, neturėdama kur padėti) — „badaujančiai Ispanijai“. Išdidus pulkininkas (Peronas) nurodė gen. Frankui, kad jis — galys jį pirkts už pinigus, o kai sužinojo, kad Ispanijos išdas jų neturįs, išdrožė pasaulio spaudoje plačiai cituotą frazę, kad „gen. Franco — nemokąs valdyti, linksniuodamas, deja, per daug savo norą atstatyti vidaus karo (1936—39 m.) sugriautą ūkį, kai tuo tarpu vokiečių tauta (Peronas didelis šios tautos mylėtojas), vos užbaigus 1939—45 mm. ilgesnį ir žiauresnį karą „pradeda pati stovėti ant savo kojų“. Aišku, Ispanija, kaip vyraujantis žemės ūkio kraštas, galėtų tik kitiems padėti savo kviečiais, vietoje jų reikalaujama sau, jeigu būtų rūpestingesnė savo žemės ūkiui.

Taigi taip kalba diktatoriai, pasakydami vieni apie kitus daug daugiau tiesos, kaip kas nors kitas, nes jie patys, beabejo geriau pažįsta tos „mašinos“, kuri vado diktatūrą, paslaptis ir užkulius.

Asmeniškai aš irgi ilgai buvau demokratijai priešin, net aršus! Nepatikdavo ji man dėl vaidų, rietenų, ilgų kalbų. Man patikdavo, kad daug kas giria „stiprią valdžią“. Ir man neaišku buvo, kodėl ji negera, ko dėl jos negirti, ar neparemti, su lauzant „ramybės drumstėjas“ — polit. partijas, ar už tai, kad veikia tyliai, be rietenų, vaidų (kurie visada iškyla prie demokrat. partijų, parlamentų, įnešant „vis naujus projektus, pagerinimus“).

Tik visai neseniai ir aš susipratau, net atsukau nugarą i buv. draugus. Mano pasąmonėje iš ankščiau glūdėjo mintis, kad diktatoriams stinga atsakomybės, pinigai eina į šalį, kur nepasireiškia kritika ir tyloje eina pinigine atskaitomybė, nes mat viską valdo ir tvarko vienas, cenzūra neleidžia spaudai nei išsižioti.

Perono — Franko, dviejų dik-

tatorių, ginčai dėl pinigų, vie-

nam apie kitą pasisakant dėl nerūpestingai vedamo tautos ūkio, yra nei daugiau, nei mažiau, kaip diktatūros užkulius, šiaip jau rūpestingai slepiamų, atidengimas. Gražios vėliavos, uniformų parada, lokaliniai pagerinimai tėra trupiniai, ir nors kaip jie išpučiami, neuždengia vis didėjančio skurdo, tautos pinigų iššvaistant į šalį.

Paėmus 10 labiausiai civilizuotų tautų, sudarančių Vaka-

rų Europos branduolį, tik vienoje iš jų buvo laikinai prisimetus negerovė (Hitlerio diktatūra), o jei paimsime dėl pa-lyginimo 10 atsilikusių, tamsių tautų, (kur ne tik nedidelis kriterijus apie finansus, bet ir bendrai raštingumas žemas), tai gausim visai priešingą proporcijų vaizdą, būtent, ten, demokratija — retenybė.

Bus daugiau.

ŽIEŽIRBOS

Jeronimas Cicėnas šaukia vienišas tyruose.

Keli posmai graudulingos poezijos.

Rašytojai tyli. Pripažintieji kritikai skęsta politikoj. Už literatūrą kovoja žurnalistai. Liūdna, bet kartu ir gera išgirsti niekad netilstantį J. Cicėną, kai jisai „Dirvoje“ (42 nr. 1951. X. 18) ir vėl pakėlė vienas vienintelis balsą prieš literatūriniam gyvenime išsiaištantį vandalizmą:

„Sandaros“ techninis redaktorius, kaip tinkamas, šit ima ir perdirba poeto H. Radausko eilėrašty. Dar pyksta, kad poetas nustumba. Aure, Kanados „Rūta“ rašytojo A. M. Katiliško novelę perspausdina atskiru spausdiniu visai jo neatsiklaususi. Taip pasielgia ir su rašytoju B. Gražuliu... A. M. Katiliškis atviru laišku pasiskundžia visuomenei. Jo balso neparemia netgi Rašytojų draugija.

Jei būtų kritikos, greičiau dingtų akiplėšos sapnininkai, karalienės Matildos, jazminai su moterimis, nuo kurių pabėgo ir visi kiti ne kūrybos ilgesį skelbią, bet žemam bižniui pasišovę grafomanai. Džiunglių papročiai naikinti visur ir drąsiai, nes tautinė kultūra — šitai šviesiosios Lietuvos atvaizdas“.

Tiek Jeronimas Cicėnas. Norėjęs, kad prie jo balso prisidėtų daugiau kultūrininkų, kurie kadaise, Nepriklausomybės metais, dažnai ir drąsiai išeidavo į žygį prieš susmulkėjimą, literatūros sodų teršimą ir snūduli.

Gražus sumanymas

Gerbiamas Redaktoriau! „Argentinos Lietuvių Balso“ Nr. 938, 6. XII. 51. paskelbėme čia pridėdamą kroniką:

„Antanas Bruškevičius siūlo pavyzdinę bendradarbiavimą.

Kas man užsakys „Argentinos Lietuvių Balso“, aš tam užsakysiu Kanados „Nepriklausomą Lietuvą“. Bus du laikraščiai paremti iš karto.

Laukiu žinio, kam turėsiu garbės užsakyti Kanados „Nepriklausomą Lietuvą“. Mano adresas „A. L. Balso“ Redakcijai gerai žinomas.

Su gilia pagarba,

Antanas Bruškevičius.

Sudbury, Ont. Canada.

343 Cross St.“

I šį skelbimą pirmutinis atėjo jo PLIAS Argentinos skryliaus pirmininkas inž. Jonas Ramanauskas ir apmokėjo 1952 metams „A. L. Balso“ prenumeratą p. A. Bruškevičiui, apie ką pastarajam pranešėme, o jis jau žino, kad reikia apmokėti „N. Lietuvos“ prenumeratą 1952 metams:

Ing. Dipl. Jonas Ramanauskas, c. Anatole France 390, Sarandis - Avellaneda, Prov. Buenos Aires-Argentina.

Kiti taip rašo:

VATIKANO LAIKRASTIS.

„Observatore Romano“ lapkričio 17 dienos numery idėjo kardinolo Tedeschini kalbos ištraukas Fatimoje. Kalbėdamas apie Popiežiaus regėjimus, kardinolas pasakė šiuos žodžius: „Saulės rutulys buvo apsuptas šviesaus apskritimo. Kas būtų galėjęs jį žiūrėti? Bet jis galėjo. Visus keturis kartus jis galėjo stebėti saulės judesius. Marijos rankose sau pietų iš Vatikano sodo“.

Dėl šių žodžių „K. K. Lai-vas“ pastebi: „Šiuos regėjimus Šv. Tėvas turėjo 30 ir 31 spalio 1 lapkričio ir Visų Šventės oktavoj. Jis matė tai 4 val. po judesius. Marijos rankose sau pietų iš Vatikano sodo“.

„Draugo“ 259 Nr. poetas-ve-teranas A. Tyruolis taip rašo: Norint spalį trupus, Lino audeklas bus Mums brangesnis už šilką, mašastą.

Trauks jis karštį žaizdos Ir apydanos duos Kelyje, žvaigždėms gestant.

Galėjo gerb. poetas nesiskolinti iš Maironio poemos ritmo: jo mediciniškai - materialistiniai samprotavimai būtų sutilpę ir į paprastesnį aprėdą. Juoba, kad Maironio pėdos paskutinėje eilutėje stipriai sušlubuoja. Sunku sekti Maironį!

Galėjo gerb. poetas nesiskolinti iš Maironio poemos ritmo: jo mediciniškai - materialistiniai samprotavimai būtų sutilpę ir į paprastesnį aprėdą. Juoba, kad Maironio pėdos paskutinėje eilutėje stipriai sušlubuoja. Sunku sekti Maironį!

KLAUSIMAI

IR ATSAKYMAI

VEDA JONAS J. JUŠKAITIS
907 Dundas West, Toronto, Ont.

26. Kanadoje gyvena tam tikras skaičius mūsų tautiečių, kurie yra sulaukę vyresnio amžiaus. Malonėkite paaiškinti: 1. Nuo kiek metų išmokama valstybinė pensija? Ar gali ir ne Kanados pilietis pasinaudoti ta privilegija? 3. Ar pensiją gali gauti tik vargšai, ar ir pasiturintys? 4. Kam atitenka pensininko palikimas? (Atsakymas į p. A. Vaisnio, East Coulee, Alberta, paklausimą).

Jūsų malonę laišką, p. Vaisnį, kuriame jūs prašėte plačiau nušviesti klausimus, susijusius su valstybinės pensijos mokėjimu, buvau gavęs jau prieš kurį laiką. Atsakymą dėl šio, kadangi visa problema buvo atsidūrusi pereinamojo etapo.

Šį rudenį federalinio kabineto sveikatos ir gerbūvio ministeris įnešė į Kanados parlamentą įstatymo projektą, kuri priėmus bus mokama federalinė senatvės pensija asmenims, sulaukusiems tam tikrą amžių. Po trečiojo skaitymo visos parlamento frakcijos, retai pasitaikanti vienintelė, pasisakė už įstatymą. Žemųjų Rūmų š. m. lapkričio 8 d. priimtas įstatymas, kaip numato Kanados konstitucija, buvo persiųstas Senatui. Kadangi šiuo metu senatas yra valdžioje esančios partijos persvara, nėra abejonės, kad ir valdžios įneštas įstatymas pasiūlymas bus priimtas. Priėmus įstatymą, mokėjimo klausimui iki tokio laipsnio, aš drįstu Jums, p. Vaisnį, turėdamas Jūsų malonę rašyti su tikėjimu, atsakyti per spaudą, nes tai liečia daugelį mūsų tautiečių.

1. Federalinė senatvės pensija.

Kanados federalinė vyriausybė, pradėdama mokėti nuo 1952 metų sausio mėnesio, kaip numatyta, pensiją tiems gyventojams, kurie stovi savo gyvenimo saulėlydyje, bus nužengusi didelį ir garbingą žingsnį šio krašto socialinio gerbūvio kėlimo procese. The old age security act 1951 (Senatvės Saugumo Įstatymas) numato, kad federalinės valstybės išdėdams per sveikatos ir gerbūvio ministeriją mokės kas mėnesį po 40 dol. Kanados gyventojams, sulaukusiems 70 metų amžiaus ir daugiau. Asmenys, kurie nori ta privilegija pasinaudoti, ir kuriems jau yra suėję 69 ir pusę metų, turi užpildyti pašto įstaigose bei agentūrose išduotus blankus ir juos įteikti arba prisiųsti „Regional Director of Old Security, Department of National Health and

Welfare“ provincijos sostinėse.

Pensijos prašymo formuliruose ypatinga reikšmė skiriama dviem faktams: amžiui ir išgyvenimui tam tikrą metų skaičių Kanadoje. 70 metų amžiaus įrodymui pensijos prašytojas turi prisiųsti gimimo ar krikšto metriką ištraukus. Atsimenant, kad didelis skaičius šios šalies gyventojų yra atvykusių iš kitų šalių, iš kurių tokie dokumentaliniai įrodymai dabar gauti yra sunku, kai kuriais atvejais ir visai neįmanoma, o dokumentų ankščiau išrašyti originalai yra modernųjų piligrimų kelionėse ir karo audros žuvę, įstatymas numato, kad ir kiti šaltiniai gali būti priimti kaip amžiaus galiojantis įrodymas. Prie tokių priskaitoma: šeimos šventraščiai (su šeimos narių gimimo datos įrašais), šventnamių metrikų knygos, santuokos metrikai, pirmosios komunijos pažymėjimai, demobilizacijos raštai, natūralizacijos dokumentai, pasai, apdraudimo bendrovių pažymėjimai apie amžių etc.

Antroji privaloma sąlyga federalinei senatvės pensijai gauti yra išgyvenimas nemažiau kaip 20 metų prieš prašymo padavimą Kanados teritorijoje. Šitai sąlyga teikiama gana plačiai interpretacija. Pensiją gali gauti ir asmuo, išgyvenęs nemažiau kaip vienus pilnus metus Kanados ribose prieš prašymo padavimą ir du kartus ilgiau Kanadoje prieš 1931 m. negu už Kanados ribų laike pa skutiniųjų 20 metų. Iš kitos pusės pensininkas išgyvenęs 6 mėnesius užsieniuose, nustoja teisę į pensiją. Kaip matome, pilietybė šiuo atveju neturi reikšmės.

Kiekvienam asmeniui, kuris atitinka viršų minėtas dvi sąlygas, ir turi apie tai įrodymų, bus išmokama federalinė pensija, neatsižvelgiant ar jis yra daugiau ar mažiau žemiškai siais turtais apdovanotas. Bet ta 480 dol. metinė pensija yra apdėdama mokesčiais tokiu atveju, jeigu pensininkas turi,

įskaitant pensiją, daugiau kaip 1000 dol. metinių pajamų.

I šią pensiją gali pretenduoti ir visi tie, kurie šiuo metu gauna karo, invalido, valstybės tarnautojo, unijos, darbo arba bet kurią kitą pensiją bei pašalpą.

Apskaičiuojama, kad ateinančiais metais federalinė senatvės pensija pasinaudos apie 715.000 asmenų. Tam tikslui valstybės išdėd turės išduoti apie 380 milijonų dolerių. Tas bus finansuojama iš pajamų, korporacijų, apyvartos ir kitų mokesčių.

2. Albertos provincijos įnašas.

Kadangi Jūs, p. Vaisnį, esate Alberto gyventojas, Jums bus svarbu žinoti, kuo prisidės ta provincija iš savo pusės vyresnio mažiaus asmenų socialinio gerbūvio srityje.

Pasiremiamas Old Age Assistance Act ir Old Age Pensions (Alberta) įstatymais, tos provincijos viešojo gerbūvio ministeris Dr. W. W. Cross yra numatęs, kad Alberto provincija prisidės iki 50% prie pašalpų mokėjimo nepasiturintiems Alberto gyventojams tarp 65 ir 70 metų amžiaus. Kitą pašalpos pusę mokės federalinė valdžia. Ta jungtinė senatvės pašalpa neviršys 40 dol. per mėnesį. Bet ji, priešingai, kaip federalinė pensija, išmokama ne visiems vyresnio amžiaus asmenims, bet tik tiems, kurie yra laikomi nepasiturinčiais. Ją gaus tie nevedę asmenys, išgyvenę nemažiau kaip 20 metų Kanadoje (neprivaloma, kad būtų Kanada pileičiai), kurių metinės pajamos, neįskaitant šios pašalpos, neviršys 240 dol. Jeigu asmens metinės pajamos yra didesnės, pašalpa bus proporcingai mažesnė iki tokios sumos, kad tas kitas pajamas ir pensiją sudėjęs bendrai suma nesiektų daugiau kaip 720 dol. per metus. Asmenims, kurie yra vedę ir gyvena su savo žmona arba vyru, uždarbis ir pašalpa sieks 1,209 dol. per metus.

Asmenims, kuriems išmokama pensija pasiremiant Blind Persons Act arba War Veterans Allowance Act 1946 įstatymais, šios bendros federalinės - provincinės pašalpos gauti negalės.

Norint šią senatvės pašalpą gauti, reikia užpildyti blankus, kurie išduodami savivaldybės ir Administration Building pasate Edmonton, Alberta. Užpildyti formuliariai ten pat išduodami.

Atsakymas į Jūsų ketvirtąjį klausimą, kaslink pensininko turto paskirstymo jam mirus, yra trumpas. Pensininko turto po jo mirties valstybė neatima. Lygiai kaip ir kiekvienas

K a z y s S K I R P A

ma. Spėjama, kad gal vokiečiai bandys prie to organo sudarymo pritraukti mūsų Vyriausybę, kad tuo būdu ją švelniai sulikvidavus. Manau, kad ant šitos pinklės nereikia pasiduoti. Politškai tai mus visiškai įklampintų. Mes pasidarytume paprastais vokiečių okupacinio režimo vykdomo pagalbininkais, nieko už tai, nepriklausomos Lietuvos atstatymo požiūriu, iš vokiečių nesulaukdam. Pasaulis pradėtų mus skaityti vokiečių bernais ir būtų ateityje sunku iš tos klampynės atsipalaiduoti. Ateities sumetimais būtų tikslingiau, kad Vyriausybė nuo tokios laboracijos griežtai atsirubėžiuotų, einant net iki to, kad vokiečiai mūsų Vyriausybę paleistų ar net išsklaidytų policijos pagalba. Šitaip, atsitikus, reikėtų pareikšti dėl tokio iš vokiečių pusės pasielgimo protestą, bet nekiršinant prieš juos gyventojų. Tenka nepamiršti to, kad tokio protesto pačiai Vyriausybei vokiečiams nepadarius, būtų sunkoka ir mūsų diplomatams ką panašaus padaryti, nes vokiečių propaganda tuojau atsikirstų neva viskas įvyko susitarus su pačia mūsų Vyriausybe“...

„Jei čia minimą krašto valdymo organą vokiečiai tikrai užsispyrę sudaryti nušalinant dabartinę mūsų Vyriausybę, tai tegu susiranda sau tinkamų asmenų šiaip iš mūsų visuome-

Lietuviai visur

* Australijoje, Adelaidėje šeštadieninė mokyklos lankytojų yra apie 30—40, tačiau didėliai atstumai ir brangūs susisiekimo trūkdo visiškai reguliarią lankymą. Kun. Dr. Jatulis tiria galimybes atidaryti dar vieną šeštadienio mokyklą apie Port Adelaidę gyvenantiems vaikams. Kalėdoms numatoma suruošti eglutę ir ta proga tėvai ir visuomenė turės progos įsitikinti, jog vaikučiai ne veltui lankė šeštadienio mokyklą.

* Anglijos Manchesteryje dr. Kuzminkas skaitė paskaitą „Dipl. Šefo ir VLIKO susitarimas“. Po to buvo šokiai, veikė bufetas.

* Manchesterio lietuvių tautinių šokių grupė buvo pakviesta į Rochadales latvių organizuotą keturių tautybių pasirodymą (latviai, ukrainiečiai, lietuviai ir lenkai). Lietuviai šoko 4 šokius.

* Strasburge stipendijas gavo penki lietuviai studentai: K. Jasulytė, A. Klimas, V. Natkevičius, J. Norkaitis ir J. Kvietaitis.

* Septyni Venezuelos lietuviai — J. Bieliūnas, L. Jablonskis, D. Kikas, P. Mikalauskeičis, V. Venckus, K. Vokietaitis, M. Zupkus — literatūros premijai suaukojo 1.500 dolerių. Ta premija paskirta 1952 m. geriausiam kūriniui — poezijos ar romanui.

* Inž. A. ir adv. B. Novickiai persikėlė į naują butą: 630 Westminster Rd., Brooklyn 30, N. Y., USA.

* Lietuvių Vilniaus krašte taip stiprinama, kad šv. minis terija suorganizavo Vilniuje mokytojų kursų su dėstomąja lenkų kalba. Kursantai buvo apūpinti reikalingomis stipendijomis. Mokslas truks 3 metus.

Kitas asmuo laisvajame pasaulyje, pensininkas gali savo žemiškąjį turtą testamentu užrašyti, kam jis nori. Jeigu nėra sudaryto testamentą, palikimas atitenka giminėms. Pensininkui užbaigus šio pasaulio kelionę ir nepalikęs giminėjų nei testamentą, jo turtą valstybė susirūpina ir jį perima. (Plačiau apie Kanados palikimo teisę žiūrėti „Nepriklausomos Lietuvos“ š. m. 38 numerį).

Baigiant tekstą paminėti, kad jungtinė federalinė - provincinė pašalpa nepasiturintiems tarp 65 — 70 metų amžiaus ir universalinė 40 dol. federalinė pensija, visiems sulaukusiems 70 m. amžiaus ir daugiau, yra laikoma dideliu įnašu į šio krašto socialinio gerbūvio lygio pakėlimą. (Copyright).

* Argentinos Lietuvių Bendruomenės Laikinojo Organizacinio Komiteto posėdyje Buenos Aires dalyvavo vicepirmininkai — pianistas A. Kuprevičius ir red. K. Norkus; sekr. L. Sruga; išd. kun. P. Garšva, Kultūros Fondo pirm. prof. D. Gruodis ir organizuojamos Tautos Fondo atstovybės iniciatorius, industrialas Jonas Čikštas. Nutarta praplėsti Tautos Fondo atstovybę, apylinkių atstovų suvažiavimą sušaukti dar šiemet; į Barisso apylinkės steigiamąjį susirinkimą deleguoti vicepirm. red. K. Norkų ir išd. kun. P. Garšvą.

* „Vilnius“ redaktoriaus Leono Pruseikos byla bus pradėta nagrinėti sausio 28 dieną. L. Pruseika yra kaltinamas prieklausymų prie organizacijų, kurios turi tikslo jėga nuversti šios šalies vyriausybę. Šiuo metu L. Pruseika yra po 5.000 dol. kaucija ir tebedirba „Vilnyje“.

* Miunchene, Vokietijoje gyveno tūkstančiai lietuvių. Visi išvyko į Ameriką, Kanadą, Australiją. Liko keliolika šeimų: ligoniai, seneliai ar dėl kitų priežasčių Vokietijoje. Funk pereinamojo stovyklų beliko

Iš visur ir apie viską

— Waterloo, USA, gyd. dr. W. B. Small prieš mirtį paliko testamentą, užrašęs 70.000 dol. „asmenims, kurie tiki į pamatinę krikščionių religijos principus“. Teisėjas pripažino šį testamentą negaliojančiu, nes sunku yra nustatyti, kas yra tikras krikščionis, o kas ne. Teisme liudijo 10 dvasiškių, atstovaujančių įvairias religijas, ir kiekviena sąvaip aiškino krikščionio sąvoką. Išklausęs visų argumentų, teisėjas patvirtė, kad tie 70.000 dol. būtų padalinti artimiausiems velionio giminėms.

— Santiago, Čilėje, policija areštavo 103 metų senį Juaną Guzmaną už muštynes gatvėje. Jo sumuštas 28 metų amžiaus vyras nuvežtas ligoninėn.

— Vienas danas žvejys jūroje tinklais pagavo keletą dėžių, kuriose rado 576 butelius konjako.

— Izraelio valstybė skelbia, kad prieš trejus metus Palestinoje gyveno 600.000 gyventojų, žydų, o dabar jų skaičius siekia 1.200.000 ir bus didinamas iki 2 su puse milijonų. Apie 900.000 arabų buvo išvaryta iš dabartinės Izraelio teritorijos į kaimyninius arabų kraštus.

kelios šeimos, visos nelaimingos, sulaikytos nuo emigracijos. Bet jų tarpe blogiausiai likimo nuskriausta Karužų šeima. Jis — buvęs Lietuvoj vaisininku, tremty neteko sveikatos, buvo džiovininkų sanatorių, nepasveiko. Į Ameriką išvykti neleidžia, ir gerklių įsime-tė liga. Auga sūnelis, vargas, pusbadis gyvenimas, be saulės ir vaisių, vaikučiai atsiliepi į sveikatą. Gydytojai atrado, kad vaikučio kojos kauliukas paliestas džiovos...

Štai, Kalėdos. Visi tėvai savo vaikučiams perka žaislų, Karužai savo sūneliui negali pagelbėti net ant savo kojų užsisistoti... Aukas malonėkite siųsti: United Lithuanian Relief Fund of America, Inc., 165 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

* Prof. S. Dirmantas, atskaidamas į prof. J. Kaminsko raginimą dirbti Lietuvos atstatymui, patikino, kad šiam reikalui bus stengiamasi visomis jėgomis. Valdybos pasiūlymu, Čikagos inžinierių s-mas prof. inž. J. Kaminską — nenuilstamą mūsų tautos atgimimo veikėją ir šiuo metu didelį Lietuvos laisvinimo ir atstatymo darbų puoselėtoją — vienbalsiai išrinko skyriaus garbės nariu.

* Solistė Elena Rūkštelienė dainuoja lietuviškas dainas per Australian Broct. Commission radio stotį GAN.

— Van de Pol Šventų Metų atlaidams išgyti pėsčias nukeliavo į Romą. Apleisdamas savo namus, be pinigų kišenėje, jis pasiekė Fatimos miestą, padaręs 2.000 mylių kelią. Nesdamas palapinę ir 80 svarų ryšulį ant pečių, jis nudevėję 9 poras batų ir nustojo 20 svarų.

— Milionas vokiečių nori svetur išemigruoti.

— Aukščiausia ir viršų iššoka banginis, 8 metrus, tigras — apie 4 m., šuo — apie 3 m ir arklys apie 2 m.

— Japonijos gyventojų mėnesinis prieauglis siekia šimtą tūkstančių. Viso šiuo metu Japonija turi 84 milijonus gyventojų.

— Pienas — vienas sveikiau sių ir lengviausiai virškinamų maisto produktų. Iš suvartojamo pieno kiekio beveik galima spręsti apie žmogaus sveikatinumą. Daugiausia pieno suvartoja suomių, kiekvienam gyventojui per metus tenka 254 litrai; toliau seka švedai — 233 litrai, islandai — 225, kanadiečiai — 215, norvegai — 214, danai — 170. Japonija, kur mirtingumas yra vienas didžiausių pasaulyje, kiekvienam gyventojui suvartoto pieno tenka tik 2 litrai per metus.

operacijos užsitęsia. Tai gali paskatinti vokiečius reviduoti ir savo nusistatymą paskirų tautų atžvilgiu“...

Čia pacituotąjį laišką galima su pagrindu pavadinti direktyva naujam pasipriešinimui prieš naują okupantą. Žinoma, pačiai vyriausybei, kaip tokiai, ta direktyva nė nebuvo reikalinga. Visi ministerių kabineto nariai galvojo panašiai, kaip ir LAF vadovybė. Kalbamas laiškas tepridėjo tik prie bendro ir vieningo nusistatymo sustiprinimo. Konsekventiškai tam nusistatymui, mudu su R. Škipičiu, mūsų vyriausybės užs. rkl. ministeriu, irgi izoliuotu Berlyne, iš anksto sustatėme protesto projektą, kurį liepos 29 dieną pasiunčiau, per patikimas rankas, St. Lozoraičiui, kaip Lietuvos Dipl. Šefui, ir Dr. J. Šauliui, kaip Šefo pavaduotojui. Projekte beliko tik įstatyti datas ir jo formulavimus priderinti paskutinio momento, t. y., faktinoms aplinkybėms, atsižvelgiant, kaip naciai įvykdys mūsų vyriausybės galutinį nušalinimą. Manėme, jog visi Lietuvos diplomatiniai postai užsienyje, tuojau, kai kitas sakytas nušalinimas bus padarytas, turėtų visur, kur jie skaitėsi akredituotais, pareikšti Lietuvos vardu formalinius protestus prieš naują Lietuvos nepriklausomybės paglemžimą, kaip jie gražiai ir solidariškai supriešinimo, kokį sutiko ir turi pareikšti savo protestus 1940 nugalėti. Todėl militarinės metais. Bus daugiau.

Istorinių dokumentų ir faktų konstatavimas.

Sukiliminės vyriausybės genezė

22.

„Jei paduotos čia žinios apie įvedimą Lietuvoje Zivilverwaltung'o yra tikros, tai tenka padaryti išvadą, kad vokiečiai yra galutinai nusistatę mūsų su kilėlių kraujumi atkovotą Lietuvos nepriklausomybę žūt-būt prijungti prie Reich'o, šio prijungti prie Rein'h'o, šio pastarojo raumui (plotui) padidinti. Galimas daiktas, kad jie aiškina jog Zivilverwaltung'o įvedimas neprejudikuoją Lietuvos ateities išsprendimo ir kad tai tėra laikina priemonė, karo sąlygų jiems padiktuota. Gal atsiras pas mus nanyvėlių, kurie tokiu aiškinimui bus linkę tikėti. Asmeniškai aš tam netikiu. Reikalavimus, kurie sėka iš dabartinės karinės padėties, pilnai būtume galėję pa tenkinti ir kaip nepriklausoma valstybė, jei vokiečiai būtų skaitęsi su mano pasiūlymais“...

„Kadangi vokiečiai, neabejotinai, nuėjo savo imperialistinių planų vykdymo keliu, pamiršdami patys savo gražius pažadus apie Europos pertvarkymą, kur visoms tautoms būtų patikrinta teisė turėti savo tautines valstybes ir nekludomai ugdyti

Šviesos ir gyvybės slėpiningumas

VYDŪNAS

Žymusis mūsų mintytojas ir rašytojas Vydūnas ši rašinį prisiuntė ir pareiškė pageidavimą, kad „NL“ jis būtų įdėtas kalėdinin numerin. Red.

1. Kasdienio Patirtys apie Šviesą ir Gyvybę.

Rodas kad šviesa ir gyvybė yra visai gerai žinomi gyvenimo dalykai. Šviesa tiesiog regima. Todėl ji ir negalėtų turėti kokių nors slaptumų. O gyvybė kiekvieno žmogaus nuolat patiriama. Dar ir žinoma, kad šalia šviesos yra ir tamsa, šalia gyvybės mirtis.

Gamtos mokslininkai daug mintų apie tai nesikuria. Jiems rodosi, kad tai yra gamtos apsisireišimai, kurie juslių gali būti pagaunami. Buvo kartą net sakyta, kad gyvybė esanti kūno narvelių judesys. Tiesa, ji taip apsisireiškia. Ale turėtų būti pamastyta apie tai, kas tą judesį sukelia.

Tai pasisakant, jau aiškėja, kad gyvybė yra slėpininga. To dėl dabarties laikais tai jau ir pripažinta. Tik šviesa atrodo, lyg ji būtų visai aiškiai patiriama. Bet yra vis matoma, kad yra santykiavimo tarp šviesos ir gyvybės. Šviesa lyg žadina gyvybę. Atrodo beveik, kaip kad ji ją sukuria. Gyvybė sukuria šveisoj. Dingsta šviesa, gyvybė nyksta. Visai aišku tai žiūrint į augmenis metų laikais. Bet beveik visi gyviai būda šveisoj, o tamsoj miega.

Gyvybė atsiskleidžia, lyg šviesos sušaukiama. Bet gyviai jos ir jieško, ir lyg traukia į save nors kaip šilumą. Nusi-kreipia į šviesą, auga ir tarps-ta augmenys, ale ir visi gyvu-liai bei žmonės. Visiems jiems šviesa yra būtina reikalinga, jeib gyvi išlikt galėtų. Tiesiog baugštos beveik visi gyvūnai, šviesos netekę. Jiems tad aiškėja, kad šalia gyvybės tūno negyvybė. O taip jau ši rodo nors kiek šviesos ir gyvybės slėpiningumas.

2. Laipsniuotos gyvybės sutapimas su šviesa.

Stebint tai, kas gyva, aiškėja, kad gyvybė yra nelygaus ryškumo. Augmenys yra gyvi, bet jų gyvybė apsisireiškia tik mitimu, augimu, kvėpavimu ir diegų gaminimu. Visa tai ir gyvuliuose pastebėti, bet tiksliai kaip vyksta jų kūne. O tik atsiranda jame dar ir kita gyvybė. Gyvuliui pabundant iš miego, gyvasis jo kūnas užplūdomas kitos, gyvesnės gyvybės. Taip tad aiškėja, kad gyvuliuose veikia dvie jų laipsnių gyvybė.

Bet gyviausia gyvybė pastebėti žmonėse. O ji yra jau ke-lerio pa. Kūno gyvumas yra vienas jos laipsnis, kitas yra nuotaukos, pageidavimo gyvumas, kaip jis ir gyvuliuose pasireiškia. Augščiau už jį vei-

kia protavimo gyvumas. O visus šiuos laipsnius nušviečia žmogaus esmės gyvybė, kad ir silpnai tik kūno gyvumą. Rodos, kad juslių patiriama šviesa tegali paveikti vien kūną, kaip tai nūnatyti, žiūrint į augmenis ir gyvulius.

Bet yra regima, kad kūno gyvumas liekasi pastovus, kad šviesa ir dingsta. Tik vidinis gyvumas slinksta nuo gyvulių ir žmonių kūnų, jiems imin-gant, ir sukuria, jiems pabundant. Žmogui pabundant iš miego, jam dar kita kas aiškėja. Jis nusimano ne vien gyvės prieš kūno gyvumą, ale ir savo esmėje. Jam yra, tarsi jis miegodamas būtų šviesėjęs ir gyvėjęs. Šviesa ir gyvybė jam viduje yra patirta kaip vienybė.

Pasisakyt reikėtų, kad žmogaus esmė yra kartu šviesa ir gyvybė, nors ir nelygaus aiškumu. Savo esmės šviesa jis žino kaip savo sąmoningumą. O tasai yra ypatingos reikšmės. Visa, kas iš aplinkos žmogui pataiko, jis pasitinka stipriau ar silpniau su savo sąmonės šviesa ir pasidaro iš to sau vidiniu turiniu, vidinės patirties dalykais. Tie išpūdiai iš aplinkos lyg sužadina jo sąmonės šviesą, kaip jėgos iš saulės, kurios paaiško žemę, sukelia jai šilumą ir šviesą.

Bet reikia išmanyti, kad saulės, mėnesio ir žvaigždžių šviesa yra žmogaus sąmonės sukurta iš jų jėgų atsimešimo ant žemės. Panašiai ir visi gyvuliai atsiliepija į tai, kaip saulės jėgos juos paveikia. Tam pasiduodami, jie pabunda iš miego ir stojasi po saulės veikimu. Bus daugiau.

SPAUDOS VAJAUS PROGA
GG Skaitytėjai maloniai prašomi surasti tiksliai po vieną naują „Nepriklausomos Lietuvos“ prenumeratorių. Tai sudarys didelį lietuviškosios spaudos sustiprinimą.

NAUJAS SCENOS VEIKALAS

Wellande, Ont., gyvenanti p. Adolfina Skaistienė parašė scenos veikalą, kuris pavadintas „Iškurtuvės“. Tą veikalą nesenai suvaidino Wellando scenos mėgėjai.

VYT. MARIJOŠIUS DIRIGUOJA

Lietuvos valstybinės operos vyr. dirigentas Vytautas Marijošius jau turėjo kelis koncertus, kuriuose jis dirigavo simfonijas. Dabar, gruodžio 16 d., jis dirigavo operines ištraukas Chicagoje.

Gražioji Vilniaus Antakalny esanti Šv. Petro ir Povilo bažnyčia, išpuošta daugybe skulptūrų, kurios šią bažnyčią padaro labai vertingą meno atžvilgiu.

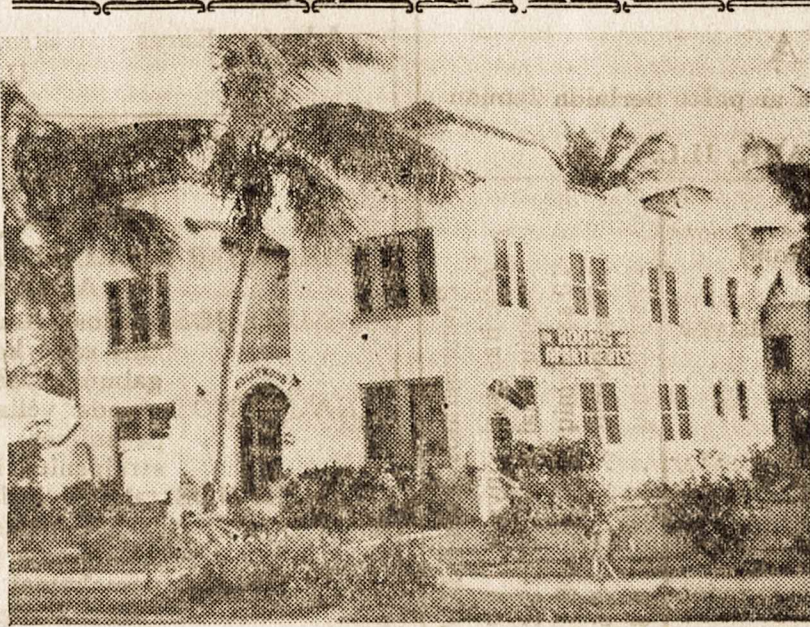
LIŪNĖ SŪTEMA RUDENEJĄ.

Tviskantys aštrūs bokštai sudraskė skliautus — Saulėleidžiai srūva ir srūva per horizonto kraštus į sunkiai alsuojantį miestą.

Juodos dūmų vėhavos kyla ir klykia degų langai.

Bespaliai, tylūs paukščiai leidžias lėtai, karštame grindiny prasiskleidžia jų sudrėkę sparnai. Ir prabėgantis vaikas sustoja.

Lyg nauji du užraktai šviečia ant didelių vartų tavo dainai.

JOS. YASAUSKIS

1720-24 Buchanan Street, Hollywood, Florida.
Graziausia ir patogiausia vieta vakacijoms, tai palmuotame Hollywood Floridoj. Apartamentus užlaikome pirmos rūšies su visais patogumais. Kviečiu visus lietuvius atsilankyti į saulėtą Floridą, nes čia būna nuolatinė vasara. Svečius iš geležinkelio stoties parsivežame, paskambinus telefonu 3290.

Mokslo-technikos naujienos

SALČIAUSIA VIETA PASAULYJE YRA KANADOS LABORATORIJOSE

Toronto Universiteto fizikai bandymuose su skystu heliumu priėjo iki vieno laipsnio absoliutinio nulio, tai reiškia — 458 laipsnių Fahrenheitai. Gal patobulinus širdžių peroro. Nedegantių dujų, dvigubo hidrogeno tankumo substancija yra padaryta skysta spaudimo būdu. Šitame procese dalyvauja ir skystas hidrogenas ir tokiu būdu prieinama prie šio beveik neįtikinamai žemos temperatūros.

Jeigu būtų galima tų dujų temperatūrą sumažinti vienu laipsniu Fahrenheito iki absoliutinio nulio, tai atomų judėjimas haliuote sustotų.

Bandymus atliko universiteto McLennan laboratorijoje prof. Kenneth Robert Atkins.

Heliumo pavertimas skystu nėra daromas dėl heliumo tyrinėjimo, bet tik tam, kad būtų galima turėti priemonių kitų substancijų atšaldymui iki galimo žemiausio laipsnio.

Metalai, pavyzdžiui, prie tokių temperatūrų rodo savybes, kurių paprastai negalima pastebėti ir tokiu būdu įgalina juos tiksliau apskaičiuoti. Šitos žinios gali būti labai naudingos industrijos ir gynybos tyrinėjimuose.

ATMESTA KLAIDINANTI TEORIJA

Ilgą laiką buvo įsigalėjusi teorija, kad su dantų ligomis yra susietos kitos ligos, kaip reumatizmas, šnarių uždegimas, tūlos širdies ligos, tūli susirgimai akių, inkstų, odos.

Dvylika Michigano universiteto mokslininkų - gydytojų ir dantų gydytojų, ilgą laiką tyrė tuos dalykus ir dantų gydytojų žurnale paskelbė savo tyrinėjimo išvadas, būtent, — kad ši teorija neturi nė mažiausio pagrindo. Gydytojų pranešimas tvirtina, kad „Nesuskaitoma daugybė dantų buvo ištraukta, kad pašalintų visokius kūno nesveikumus. Bet ilgas mokslinis studijavimas atmetė tą seną teoriją kaip nieko nevertą“.

Todėl mokslininkai pataria gendančius dantis taisyti, gydyti ir šalinti tiksliai tada, jeigu jų negalima pagydyti, bet ir šalinant atsakyti bet kokių vilčių, kad išrovis dantis pranyks kita liga.

BANDO DĖTI NAUJAS ŠIRDIS

Širdis yra ta mašinėlė, kuri palaiko gyvybę. Sustoję širdis, tai tartum sustoję automobilio motoras — toliau jau nevažiuosi. Todėl rūpinamasi tą motorą kaip nors pakeisti arba nauju arba koku kitu varikliu.

Chicago mokslininkai tokiu būdu bandė 22 gyvims įdėti sakymus su pinigais siųskite: naujas širdis. Vis dėlto, nors ir ne labai efektingai, bet ban-

dymai pasisekė. Dešimty atsi-kai bandymuose su skystu heli- tikimų gyvuliui įdėta švetai, liumu priėjo iki vieno laipsnio absoliutinio nulio, tai reiškia — 458 laipsnių Fahrenheitai.

Gal patobulinus širdžių peror. Nedegantių dujų, dvigubo hidrogeno tankumo substancija yra padaryta skysta spaudimo būdu. Šitame procese dalyvauja ir skystas hidrogenas ir tokiu būdu prieinama prie šio beveik neįtikinamai žemos temperatūros.

50 METŲ RADIOJŲ SUKAKTUVĖS KANADOJE

1901 metais gruodžio mėn. 12 d. ant kalnelio Signal Hill, St. John's, Newfoundland provincijoje, Guglielmo Marconi priėmė pirmą transatlantinį bevielės telegramo ženklą iš Poldhu, Cornwall.

Marconi buvo tik 26 metų amžiaus, kai jis atvyko į Signal Hill savo bandymams. Tai yra maža aukštuma, dviejų akurų didumo, maždaug 600 pėdų virš Atlanto ir artimiausia vieta nuo šito kontinento iki Britanijos salų.

Savo įrankius jis įtaisė viename bokšte senose kareivinėse. Tas bokštas dar stovi kaip muziejus. Silpnos balioninės antenos sukėsi virš pastato šaltame gruodžio mėnesio ore ir susitartu laiku labai silpnas, bet aiškus Morzės ženklas, raidė S, atvyko iš eterio per 2.000 Atlanto mylių. Tai buvo ženklas, kuris atidarė naują susiekimo epochą.

Kanados Radijo Korporacija (CBC) šventė šitas sukaiktuves tam tikra programa, kuri buvo transliuota per Trans-Canada radijo tinklą. Šitoje programoje buvo ir to mokslininko sūnaus sveikinimas, kuriame jis pasakojo, kaip jo tėvas buvo paveiktas to pirmo pasiekimo savo bandymuose.

KALEDOMS PUKIOS DOVANOS VAIKAMS

Vienintelis lietuvių kalba, leidžiamas ilius truotas žurnalas — EGLUTĖ. Kaina metams 3,00 dol.

„Daktaras Aiskauda ir jo Zvėrys“. Labai įdomi apysaka su 63 iliustracijomis. 92 pusl. Kaina tik 1,00 dol. Vaikai ją skaito su dideliu susidomėjimu.

Lietuviškos pasakos. Sudarė Dr. Jonas Balys, 230 pusl. Pasakos gražiai iliustruotos. Kaina 2,50 dol.

Motinoms — „Taupioji Vireja“, kurią paruošė H. Mačiulytė — Daugirdienė. Ji pateikia 300 įvairių valgių gaminimo receptų. Kaina 2,00 dol.

Tėvams — Kun. dr. J. Vaitkevičiaus labai įdomi dvasinio turinio knyga — „Gyvoji dvasia“, 464 pusl. Kaina 5,00 dol. Kailėdu proga — už 3,00 dol. Už būdu bandė 22 gyvims įdėti sakymus su pinigais siųskite: naujas širdis. Vis dėlto, nors ir ne labai efektingai, bet ban-

Eglutė P. O. Box — Brockton 68, Mass.

PULGIS ANDRIUŠIS

SUDIEV, KVIETKELI!

... Petruką gandas atnešė pirkelėn ketvirtuoju iš eilės. Tačiau guldydamas jį ant lovos krašto, raudonbarzdį nepalikto marškonėje įvykioje nei aukso, nei sidabro prakurtuvėms ir mažasis rėksnys iki piemens amžiaus turėjo prasimaitinti tuo, ką tėvas iškapstys iš keturių dešimtinių smėlėtos, išdegusios žemės, tuo, kas atliks nuo sausrų ir nederinės metų.

Kaip Našliūno vaikai užgaudavo, niekas tikrai nežinodavo Viščių kaimė. Kartais pavasariu pro vyšnyną išnėsdavo nedažytą karstelį ir Kryžiakalnyje pakisdavo po sausa dirvono žemę, Pakapės trilapyne prisijungus kelioms dievotoms kaimo moterėlėms, neženkliai iššokusioms iš paklojimų, net gi nesigailėjusioms ta proga užsirišti baltas skareles, laibaisiais spygčiojant litanijas.

O visus kitus Našliūnų vargus ir paslaptis nuo kaimo akių uždengdavo vyšnynas, gi žiemą — verpetais susuktos pusnys aplinkui liepą. Net Viščių vaikai, vasaros sekmadieniais, žmonėms išvažiuojant bažnyčion, iššniukštinėdavo visus kaimo dilgynus, apibėgdami nuošaliausias galuklojimes, negalėdavo pasakyti, kokius obuolius sirpdina saulė Našliūnų sode.

Tiktai anksti pavasarį žmonėms parūpdavo Našliūnų pirkelė. Net iš kalno nepasiteiravę, eidavo čionai viščiškiai ir nebūdavo atsitikimo, kad Našliūnuose nerastų sau piemenio.

Piemenavimas buvo Našliūnų pramonė, kuri nuo trauškanotų pirkelės langų nubaidydavo alkio giltinę. Ar gi žinai, kuo jinai, kaulėtoji, pasivers šį pavasarį: viršum vyšnyno sukančiu vanagu, pikta akimi beieškančiu Našliūnų kanapėtosios, ar sausais balandžio vėjais, baigiančiais džiiovinti prie gurvolių prilipusių rugių laiškelius rėželyje, kur vos išsitemkdavo akėčios, šokdamos tai ant kaimyno ežios akmenų, tai versdamos brankto trilaukio sutręšėjusią tvorą, nuo ku-

rios pūdrų naktimis imdavo tyliai sroventi melsvos švieselės?

Zakarkos tošinės vamzdis, pradžioje užspringęs, paskui lyg išspjovęs pakulų kuodelį, numesdavo Petruką iš guolio stačiai į padaržius už Laukinių Obelių, kur saulė ilgai kabriuodavo šakose, lig gerų pusryčių nenukrešdama šaltos rasos, šurpuliais semiančios basas kojas, kol Viščių moterys su pagaliais atgana iš tvartų galvijus, o kitos su laidytuvėmis, — nebaigusios namie, — baigia melžti karves, dėl to ir piktos kaip čemeryčiai, dirbdamos ne tiek sugrūbusiais pirštais, kiek gerkle.

Anapus tvoros obelų viršūnėmis vaikščioja dūmai, skleidamiesi nuo blynų skaurados, kur, pasišokinėdami, čirška pernykščių lašinių spirgai dažiniui. Zakarka, nieko burnoj dar neturėjęs, ankstyvosios pypkės dūmais apmarinęs vidurius, suverčia savo kariuomenę nuo padaržių ir persikelia į Padarymes, kur piemenys lyg gandrai sulipa ant saulės jau apšildytų akmenų, džiovindamiesi kojas.

Taip prasidėdavo Petruko diena, skirtumas tik tas, kad kasmet pūdymas vis būdavo kitame lauke, vadinasi, galvijų ginimo triukšmas susimesdavo tai galukaimy, už Jonienės šulinio, sulinkusio į varnelėšas, tai priplaktoj trikulėj pievelėj, kur išsilaikydavo tik šuniaremunės bei stikliniais kabekliais apkarstytos usnys; skirtumas tik tas, kad kitą rytą galvijus išvadydavo patsai Bonifacas ir tada diena prasidėdavo ramiai palyginus su Bonifaciene, kuri, paleidusi gerkle prie savo tvarto, skambėdavo plysdama pakalnė, o tenai, dauboje prie Meldeikio ievų kiek prtilusi kad ant kito kalno vėl išsilietu galingu, tvoras griaujamu aidu; gal, dėl to ją ir Viščių kaimas stačiai vadindavo tvora.

— Saugokitės, vaikai, tvora atvirsta nuo kalno! — baidydavo piemenis Zakarka.

Jau toli, į Pavaidulio pievas nuginus, Bonifacienės ūkas dar vis atokričiais pratrūkdavo, kuomet jinai, jau seniai namie, kūrendama pečių, išeidavo arba į skiedryną atsiesti žagarų arba ant tako priešais gonkelį išpildavo pamazgų kibirą.

Rasa ant basų kojų ir Bonifacienės tvorojimas pradėdavo Petruko dieną, kurią dar kartais pajvairindavo šlapia Za-

karkos papliauška, ant raudonų blaudų palikdama purviną drygnę. Matai, Petruko motina prieš pirmą ginimą kerdžiai neįslėgdavo sūrio kaip suspara arba kodžio medaus.

Dangui prakiurus, Zakarka ilgai kentėjęs po lazdynų krūmu skardelyje, nuo šakų lašams gesinant pypkę, kiaušėms piktai žviegiant ir suglaustomis nugaromis stengiantis pralaužti botagų užtvartą, pagaliau, duodavo ženklą ginti namo.

Grežtinai perslapęs, Petrukas įsilinkdavo į šeiminko pirkį, visas pakvėpęs lauku. Šilta pirikoje, skleidžiasi šviežios duonos kvapas, palubėmis kabo padrikas dūmų debesėlis, aplink stalą išsikėsojo kaimynai. Prie durų ant suolo išeiltoji paskrudę kepalai, tik ką perpilti vandeniu, atsišerpetoję klevo lapais.

— Tam Zakarkai kiba reikės numušti pylių, išdargo viščiškai: tik capterėjo lašas ant nosies ir jau ū-ir namo! — purkštauja šeiminkė Papirtienė.

Zakarkos čia nėra, tai tie negeri žodžiai, rodės, krenta ant Petruko dalios, kurksandio prie durų, kur sudėtos pamazgų diečkos. Bėgtų namo, bet ir motina jo nelaukia dabar. Jei ir į dangų dabar patektų, šv. Petras pasakytų: per anksti, vaikel, dar saulė aukštai!

— Šok ant pečiaus jau, ką gi darysi jei taip išėjo, — eidamas nuo priežedo ir su nagu maigdamas žariją ant pypkės sako Papirtis, kuomet langų stiklus užplūsta pritemę vandenys.

— Ei, tu tenai! — iš saldaus miego traukia vėl Petruką už laibų, išskalbtų kojelių šeiminkė. — Ar negirdi Zakarkos tošinės?

Liepa, obelys ir agraijų krūmai, persimesdami nuo vienas kito žvilgančiais saulėje vandens lašų karoliais pri-trenkdavo užtinusias Petruko akis, o ant pečiaus išdžiūvę tarpupirščiai vėl pasinerdavo į suplaktas lietaus balutes. Sakytum tik ką užgijusią žaizdą kas su aštriu daiktu vėl būtų atvėręs iki pat geluonies ir dar viduje gerokai pamaisęs.

Po vėlybųjų rudens tvanų Baltiškės pieva, paspaudus šalčiams, apsitraukdavo ledu ir tenai per dienas skambėdavo Viščių kaimas. Ant įsaldyto kuolo sumauti du seni ratai,

PIANISTAS K. SMILGEVIČIUS KONCERTUOJA.

Gruodžio 9 d. įvyko ketvir-Nepaisant didelio tolio tarp tas YMCA suruoštas kameri- dvių skirtingų meno šakų, vis nės muzikos koncertas. Šios dėlto klausant Moniuskos kom organizacijos centrinės būstinės salėje (Drummond st.) jos giminėjimas su Petro Rimšos „Verpėja“. Iš tikro, jei mūsų skulptorius „Vargo Mokykla“ patiekia lietuvių rinko pilna salė kanadiečių (anglų ir prancūzų klasikinės muzikos mėgėjų, tarp kurių ir didžiųjų dienraščių (The Star ir Gazette) atstovai. Kadan- gi ten atvyko beveik intinai (YMCA atstovo pareiškimu) muzikos gerbėjai bei mėgėjai, tad koncertas vyko muzikinės pašvaistės ženklu ir ši aplink- bė sudarė nuoširdų meninio įsi jautimo saitą tarp menininkų ir klausytojų. Todėl gal dali- mi ir dėl to mūsų pianistas Ka zys Smilgevičius (beje, Vasa- rio 16-osios Akto signataro sū nus) — pasireiškė visa savo kūrybine įtampa.

Visų pirma jis paskambino du Čiurlionio preliudus, kurie labai retai lietuvių pianistų ispildomi. Šiose mūsų kompo- zitoriaus muzikinės įžangose skardena lietuvių liaudies dai- nų motyvai: iš tikro, šie pos- mai aidi romantine nuotaika, protarpiais įsiliejančia į mo- derninę programinę muziką. Miela pastebėti, kad lietuvių genijaus veikalus, interpreta- vusį pianistą Smilgevičių ši rinktinė publika labai šiltai pri- ėmė.

Po Čiurlionio kūrinių sekė pirmą kartą Montrealio visu- menei paskambintą S. Monius- kos (esą lietuvių kilmės, žy- miausio lenkų kompozitoriaus) „Verpėja“ — la Fileuse, ku- rios motyvas taip pat kiek tuo kias su mūsų liaudies dainomis ir natūraliu gaidingumu įsiau- džia į techninius verptuvo vir- pesius vaizduojančius pasąžus.

KULTŪRINĖ KRONIKA

KUKLUS KOMPOZITORIUS

Ne visi muzikai turi laimės pasižvesti grynai savo pamėg- tam menui. Dažnai gyvenim- o sąlygos neleidžia baigti kon- servatorijos ir toliau tobulintis muzikos srityje. Niekam nepa- slaptis, kad daugelis stiprių mū- sų meno reprezentantų yra pri- versti užsidirbti kasdieninę duoną fiziniu ar protiniu dar- bu ir tik laisvalaikiu, užmiršda- mi nuovargį po dienos darbų, atsiduoda kūrybai. Tokiose są- lygose talentų vystymasis yra daug sunkesnis ir lėtesnis.

Vienas iš lietuvių muzikų, priklausančių tai kategorijai, yra Montrealio Šv. Kazimiero parapijos vargonininkas K. Ži- žiūnas. Lėkimo nebuvo lemta K. Žižiūnui tapti kompozito- rium „ex professo“, tačiau jo muzikali siela neleidžia sėdėti, sudėjus rankas. K. Žižiūnas kūrė dainas ir giesmes, nutve- damas vieną kitą laisvesnę va- landėlę.

Jo kompozicijų bagaže ran- dame apie 30 įvairių dainų ir giesmių mišriam ir vyrų cho- rui, duetui ir solo. Keletai dai- nų („Kas bus“ ir „Man gyve- nimas saldus“) K. Žižiūnas pa- rašė ne tik muziką, bet ir žo- džius.

K. Žižiūnas, jo paties pasi- sakymu nepretenduoją į gar- sius kompozitorius, todėl ir komponuodamas neįieško ra- finuotų muzikinių frazių. Jo dainų melodijos yra veikiau po- puliaros, tačiau patrauklios, mielos ir labai artimos lietuviš- kai dvasiai. Didesnė jo kūri- nių dalis išleista „Muzkos Ži- nių“ Čikagoje. Keletą dainų išleido pats autorius Kanado- čius. J. Žmuidzinai. je.

Jei K. Žižiūno dainos ir gies- mės dar nėra per daug išplitu- sios po visas Amerikos žemę- no lietuvių kolonijas, tai tik dėl kompozitoriaus kuklumo: jis nemėgsta reklamuotis.

Lietuviškos dainos mėgėjai turėtų daugiau susidomėti K. Žižiūno kūryba ir dažniau pa- naudoti ją savo repertuaruose.

Š. R. **ATSIŪSTA PAMINĖTI.** Pulgis Andriusis—**SUDIEV, KVIETKELI!** Apsaką. 181 psl. 1951 m. išleido „Australi- jos Lietuvis“, Australijoje. Kaina 1,50 dol. Knyga gauna- ma: „NL“ redakcijoje: 7722 George St., Ville Lasalle, Mont- real, P. Q.

W. Paul. Kasdieninės šneka- mosios ir rašomosios **ANGLŲ KALBOS VADOVAS**. I dalis, pirmasis sąsiuvinys. Ši dalis dabar bus spausdinama be pertraukos toliau. II dalis (Fra- zeologinis žodynas), kurios pirmasis sąsiuvinis išėjo anks- čiau, bus toliau spausdinamas po to kai bus baigta spausdinti pirmoji dalis.

K. Čukovskis. **DAKTARAS AISKAUDA IR JO ŽVĖRYS**. Labai gausiai iliustruota kny- ga, įdomiais piešiniais. Leidė-

VEDA SKTN. INZ. J. BULOTA.

Skautų iškyla rudens gamton. Padėkos dienos savaitgalį, lapkr. 22—24 dd., Bostono vie- tininkijos vadija ir „Lapinių“ tytojus:

„Kadangi Amerikoje lietu- vių kalboje vaikams pasakų yra mažas pasirinkimas, todėl pa- siryžome perspausdinti labai įdomią apysaką — „Daktaras Aiskauda“. Pasitikime, kad knyga skaitysite su dideliu su- sidomėjimu ir už ją prisiūsite „Eglutės“ palaikymui 1,— dol. Už Jūsų paramą „Eglutės“ ad- ministracija iš anksto dėkoja.“

Branius Kazys BALUTIS, jo gyvenimas ir darbai. Išlei- do J. J. Bachūnas. Kaina 1,50 ct. Tai yra B. K. Balučio bio- grafija, pavaizduota daugeliu fotografijų. Leidinys 128 pus- lapių, gerame popiery. 1951 metais.

būrelis turėjo iškylą rudens gamtoje. Ištrūkę iš miesto triukšmo, skautai Tewksbury, Mass. šiluose praleido tris sma- gias dienas, net ir šeštadienio lietus nesudrumstė jų jau- natviškos nuotaikos bei darbų. Iškyloje skautai atkartoję bei pagilino praktinio skautavimo žinias, atlikdami įvairius užda- vinius, patys gamino valgi, tu- rėjo naktinį pavojų — orienta- cijos pratimą. Lapkr. 23 d. jie skyrė Lietuvos kariuome- nės šventei atžymėti.

Šeštadienį iškylautojus ap- lankė vyr. sktn. V. Čepas, Bos- tono skautų dvasios vadas kun. J. Klimas, sktn. M. Jurk- šas ir sktn. G. Juškenas. Sve- čiai atvežė tradicines lauktu- ves, o taip pat skaitė pašneke- sius skautiškosios ideologijos, dvasinio auklėjimo ir praktinio skautavimo temomis. Atvyko 2-jo Bostono amerikiečių skautų tūnto reikalų vedėjas Mr. Lee Belliveau, kuris reiškė pa- sigėrėjimą lietuvių skautų veik- la bei bendradarbiavimu su amerikiečiais skautais.

Tarp iškylas dalyvių buvo pravestos individualinės varžy- bos. Laimėtojams — pskltn. Č. Kiliuliui, skautams E. Bud- ginui ir R. Leveckui įteiktos praktiškos dovanos — skautiš- kas peilis ir skautiškos knygos. Po nuotaikingo laužo, skau- tai pilni gerų išpūdžių grįžo Bostonan.

Bostono skautų vietininkija yra labai dėkinga Mrs. Mary Knapkus, gyv. Brighton, Mass., kuri maloniai leido skau- tams pasinaudoti jos vasarine (vila) šiai iškylai

Piketavo bimbinkus. New Yorko skautų vyčių bu- vo suorganizuotas pikietas prieš liet. komunistų parengi- mą „Laisvės“ laidyklos name. Pikietavime skaitlingai dalyva- vo susipratę lietuviai. **Nauijenos pas Bostono skautus.** Naujam vietininkui ps. L. Končiui sėkmingai vadovau- jant, Bostono ietuvių skautų vietininkijoje pasireiškia gy- va veikla. Šiuo metu pasikei- tė vienetų vadovai.

KRIZĖ AMERIKOS CHORŲ „Sandara“ praneša, kad lik- vidavosi p. Steponavičienės Mergaičių choras, beveik tokio je padėty esąs „Birutės“ ir „Vyčių“ chorai. Tai labai ne- malonus reiškinys, nes senųjų atėivių chorai kaip tikrai turė- tų gražiausiai gyvuoti.

Pasaulio lietuvių karių mėnesinis žurnalas

KARYS

išaina didelio formato, gražiai iliustruotas, duoda daug įdomios medžiagos.

Redaguoja ir leidžia: kpt. S. Urbonas, B. Aušrotas, S. Butkus

Prenumerata: metams 4 dol., atskiro nr. kaina 45 ct.

Adresas: Karys, 156 Steamboat Rd., Great Neck, N. Y., U. S. A.

NAUJIENOS

PIRMAS IR DIDŽIAUSIAS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS AMERIKOJE

NAUJIENOS visuose Amerikos miestuose ir užsienyje turi savo korespondentus ir nepaprastų gabumų rašytojus, žurnalistus. **NAUJIENOS** duoda vėliausias, tikriausias ir geriausias pasaulines, nacionalines bei vietos žinias, straipsnius ir paveikslus. **NAUJIENOS** talpina išvietintųjų lietuvių šeimų, gimi- nių bei pažįstamųjų pajieškojimus ir jų at- sišaukimus į savo tautiečius. **NAUJIENOS** nemokamai spausdina lietuvių draugijų, klubų ir organizacijų pranešimus, atsišau- kimus ir korespondencijas.

UŽSIRAŠYKITE NAUJIENAS ŠANDIEN PAT.

Prenumerata: Amerikoje ir Kanadoje \$ 9.00, pusei me- tų \$ 5.00; Chicagoje \$ 10.00, pusei metų \$ 5.50; užsieny \$ 11.00, pusei metų \$ 5.50.

Adresas: NAUJIENOS, 1739 So. Halsted Street, Chica- go 8, Ill., U. S. A.

ANGLŲ KALBOS VADOVA

Tamsta gali užsisakyti išskirptas ir pasiūsdamas su čekiu ar pašto perlaida žemiau tilpusią atkarpą šiuo adresu:

„WORD & PHRASE“, 6660 W. 147th ST., TINGLEY PARK, ILL.

Mr., Mrs.	Atskiras sąsiuvinys .. \$ 0,60
(vardas ir pavardė — rašykite spausdintais rašmenimis)	5 sąsiuviniai .. \$ 2,75
nr.	10 sąsiuvinių .. \$ 5,—
gatvė	15 sąsiuvinių .. \$ 6,75
miestas	20 sąsiuvinių .. \$ 8,—
valstybė	
Užsakau „Anglų kalbos vadovą“ ir siunčiu pinigų už	
sąsiuvinį \$	
Jau turiu sąsiuvinius I dal. Nr. ir II dal. Nr.	
(Kas čia pastabos neįrašo, gaus veikalą pradedant I-siais sąs.)	
Priedu: čekį-money orderį.	
.....	
(parašas)	

Leidyklos pastabos :

Norėdamas gauti vieną sąsiuvinį susipažinti, atsiųsk 60 c. pašto ženklais.

Nemokamai vieną prenumeratą gaus tas, kas surinkęs atsiųs keturias prenumeratas.

prie stebulių pririštas ilgas varas, kurio kitame gale prika- bintos rogutės. Į Čiurkšlę rinkdavosi ne tik vaikai, bet ir vyrai, ir seniai, pramanydami vargo moterims, kurioms auš- davo pietūs, nešėti blyudavo gyvuliai, nekapoti po sniegu gulėdavo žagarai. Tai buvo vienas iš daugelio Viščių kai- mo pasilinksminimų, kuriuose lygiomis teisėmis dalyvau- davo metuoti bernai, seniai ir vaikai.

Kai išimačkindavo kailinuosius Grigalius, vaikai, viens kitam pamerkę, užgula varo drūtgalį ir rogutės kaukdamos ratu, rodos, ims ir pakils į orą.

— Ei, laikyk samavorą! — rėkia vyrai, kuomet Gri- galiui iš dantų iššauna pypkė ir, švilpdama, čiuozia per le- dą, kol pagaliau, atsitrengia į panuovalį, paskutinį kartą pa- sišokėjusi aukštyn. Po to oras nutraukia ir patį Grigalių, kuris zimbdamas ledu, pakartoja tuos pačius judesius, kaip ir jo pypkė, o atsimušant į panuovalį, kailiniai lyg maišu ap- vožia jam galvą.

Pro apledėjusias šaltas vyšnyno šakas juokas ir šauks- mai atsitrengia į Našliūnų langelius ir, manote, Petrukas nenorėtų būti dabar tepai?

Pirkioje po lova kėpsojo nulėpusiais auleliais lyg se- no gaidžio skiauterimis vieni burlečiokai, kuomet Našliū- nūkų buvo trys.

— Vaikeliai, — iš rėsvio imdavo šnekėti motina prie kalvarato, visa apnešta spaliais, — vaikai, nesugaudyt mum, ką prasimano gaspadorėnai; ot, kai užaugsit dideli. . .

Ir sulig tais žodžiais jinai nutildavo, skarelės kulių šluostydama iš akių spalius, kurie mirguliuavo saulės pluošte, įsispraudusi tarp lango ir viduraslio.

O gal, jinai ne tik spalius šluostydavo iš savo parau- dusių akių?

Aplinkiniais keliais prisisunkę žinios į Viščius, kad Petras Našliūniokas, draugų priešnektas, rengiasi važiuoti Amerikon. Toki buvo neramūs metai, žmonės devyniais balsais sušnėko apie karus, girdi, nekrikštas japonas jau per daug drąsiai ėmė lipti ciecioriui ant apyvarų. Kas gi matė tokią karalystę užkabinėt, kepurėmis užmėtys ruskis

tuos žmogėnus, kurie, girdi, net pageltę iš noro atimti Por- tartūrą!

Toms šnekoms pasmilkus, Mamertas važiavo į Suvieko kašeliaturgį, pasikišęs po maiše ir šiaudais pirmagalinius ratus, kuriuos per didelį užsiuolimą buvo išlenkęs iš ge- riausio Pabružakalnio beržo baronkiniam žydui Alijotkei. Mamertas šliaužė tą žiemos turgadienį linksmas dėl Petro ketinimo važiuoti Amerikon (o iš tenai retai kas sugrįžta!), apsimatojęs viršum kailinių plačia rudine, abrusu apsi- rėšęs atstatyti apykaklę, visas apšarmojęs, sulindęs baroni- nien kepurėn, iš burnos garuojant kvapui kamuoliais. Pri- sidažęs pikliaus blynų čirškuliuose, iškabinęs bliūdą per pirštą riebumo kopūstų, Mamertas traukė per nosis gryną kaip ledas orą pušynų, kurių žalias lyg rūta viršūnes apie Laumiestą jau ėmė kloti raudonais kilimais tekanti saulė, arkliai neraginant nešantis žarutinėmis vėžėmis, barstant į šalis šerkšną sakytum kuliamoji šiūpiotų pelus ant kiojimo pado. Šaudė ledas ant ežerų, trūkinėdamas perėjimais ply- šiais, o išbaidytos varnos krėtė nuo šakų sniego kepurės, kurios minkštai pūpterėdavo į pusnis lyg metant kokį sun- kų daiktą į plunksnas. Taklia, nesulaukusi savo amerikono sutvarkys pamažu išskridsiasu mintis, suvarinės jas kaip ža- sis rudenį iš paežerės ir tvartą, tik reikia laiko, tik reikia stip- rių žiemos speigų, kurie ir pačias triukšmingas upes pri- slėgia ledo krygomis, — mąsto Mamertas, kartkartėmis taip sau perleisdamas botagu išsišėrusį arklio kryžių, ne- riant nebaigiamais šilo bromais, ištaisytais lyg vyskupo lau- kiant.

Pravažiavus totorių raugyklos, Suviekas pakvimpa py- ragu ir sakais, kurie skleidžiasi žiemos šaltyje nuo šieninių, kiaušinių, grybautinių, bulbinių kašelių, sumaustytų bokš- tais ant rogių. Lyg iš balto sūrio išriekti ušėtkai, ėdalinės, raugalinės, blyninės diečkutės, kopūstiniai, grūdiniai kubi- lai, sviestamušės, nekočios, sietai, kultuvės, skietai, stau- nelės, šaukštai, samčiai, kibirai, 'nalivočiai, — ak, sviete tu mano, ir ko tik nesugalvoja šie šilo ir ežerų žmonės, vai- kydami atpakalia ranka nuo savo vargungų pirkelių neda- valgio šmėklas, kurios neatsitraukia nuo palangių dieną ir naktį, žiemą ir vasarą tose smėlynėse be dugno, viržynu-

se be naudos, vilkaplaukėse be smilgos! „Čia, žmogė, gy- vint mažna, duonos prisipirkus. . .“ — užklausti šypsosi lyg senų kailių raukšlės tie šiliniai vargetos, prsirėbė grybų viralo.

— Ajazau, kas gi tau, sakyk! — pašokus iš lovos vie- ną rytą rudeniop jau obelaitėm raustant, suriko Taklia, gir- dėdama, kaip sunkiai šnėkuoja Petras, leidžia garsus saky- tum kas jį griebtų už gerklės, visas prakaitė, veidas kaip popierius, bet linksmas, linksmas. Nieko nebeatsakė į Tak- lios riksmą, tik iš tų gargaliavimų galima buvo suprasti, kad jis, — Dieve tu mano! — dainuoja kliedėdamas, rinkda- mas žodžius:

Sudiev, kvietkeli, tu . . .

Paskui:

— Takliut, girdi, jaunimas prie Mykolas beržų. . .

Atsimena Taklia, kur gi tau jau čia, šviesus beržynas, bernai baltuose marškiniuose vartosi saulėje kaip žuvėdros paežerė, bet dabar, tokią ankstybą rudens ryto valandą, to- kiam padėjime, tokiuose metuose, — neduok Tu Pone Karaliau!

Po to Petras jau nebesikėlė, Silvoko pašauktas gydyto- jas pasakė, kad jis čia nereikalingas, parašė dėl viso pikta receptą, patarė ramiai užsilaikyti. Tą patį rudenį, jau vė- juį sukanutukritusius lapus, Petras nukeliavo į šančių ka- pines ant Nemuno kranto — „prie vandenio“. Palydėjo studentas, atvažiavęs su gėlimis, sekė karstą ir dvi mergai- tės nuo Kuršėnų, kukliodamos drauge su Našliūniene, Sil- voko kaklo gyslos timsėjo, paveikslininkas nutraukė foto- grafijas, greitomis susiuvo popieriniais padais batus, išsikė- lė į gedulingą žygį ir Tilindžiai, tik pati Tilindienė rymojo lange, nemūšikai besizgnodama. Pienocentro sąskaitinin- kas, įvykus nelaimėi, atėjo į šermenis, pasimeldė ir, persi- žegnojęs, paklausė Našliūniene, ar ji nenorėtų paimti nuo- mą pirmyn „susidariusioms išlaidoms padengti“; net gi Ma- ziliauskienė, ėmus berti žemes ant karsto, iraudžiai girk- telėjo.

Iš tik ką gautos iš Australijos naujos Pulgio And- riušio knygos „Sudiev, kvietkeli!“, kurią galima gauti „Nepr. Lietuvos“ redakcijoje (kaina 1,50 ct.).

KALĖDŲ IR N. METŲ PROGA SVEIKINA SAVO KLIENTUS IR BICIULIUS

MŪSŲ GERIAUSI LINKĖJIMAI KALĖDŲ IR NAUJŲ METŲ PROGA
NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS SKAITYTOJAMS.

BANQUE CANADIENNE NATIONAL

VILLE LASALLE SKYRIUS.

C. Lecompte, Vedejas

SUPERIOR REAL ESTATE Co.

7582A, Rue Edouard, Ville Lasalle TR. 7412.

GERARD COOL 4337 Verdun Ave., J. ALCIDE BLAIS, 29—4ieme Avenue,
Verdun. YO 3323. Ville Lasalle. TR. 7849.

TEL. CL 4630

MIKAS PETRAUSKIS

LIETUVIS SIUVEJAS

5717 CHARLEMAGNE, ROSEMOUNT, MONTREAL.

Bellazzi- Lamy, Inc

STATYBINĖ MEDŽIO MEDŽIAGA.
DEŠIMT METŲ JŪSŲ TARNYBOJE.

7679 GEORGE St., VILLE LASALLE, TR 5151

AID OVERSEAS, INC.

MAISTO SIUNTINIAI Į EUROPA. 3133 S. HALSTED St.,
CHICAGO 8, ILL., USA.

MAMERTAS MACIUKAS

JŪSŲ SIUVEJAS

4504 BREBEUF St., MONTREAL. FR 9141

ALBERAS NORKELIUNAS

LEONAS GIRINIS

LIETUVIŠKA VALGYKLA

749 ATWATAR Ave., MONTREAL, WE 0916

J.J. RUSSELL

LIETUVIS ATSTOVAS
CAPITOL FURNITURE CO., 391 ST. CATHERINE St. W.
MONTREAL. LA 8621

J. MATULAITIS,
J. KRIAUCELIONAS,
A. MAJAUSKAS.

„VICTORIA”

CLEANERS & DYERS Co.,

MONTREAL.
2836 ALLARD
TR 1135.

PAUL SHEWCHUK

CENTRAL BUTCHER & GROCER

7659 CENTRAL St., VILLE LASALLE. TR 4320

JONAS INDRELE

LIETUVIS SIUVEJAS

202 ST. CLARENS Ave., TORONTO. ME 8522

D.L.K. VYTAUTO N. KLUBO

SVETAINE

5159 St. CATHERINE St. E., MONTREAL. CH 0480

ANTANAS MATULIS

LIETUVIŲ SVETAINE

7682 EDWARD St., VILLE LASALLE. TR 8112

RŪTA

MAISTO PRODUKTŲ KRAUTUVĖ
SAV. ANTANAS GAURYS.

7730 BROADWAY, VILLE LASALLE. Tel. HE 0100,

G. M. Grocery

SAV. JURGIS MAČIONIS

5292 BANNANTYNE Ave., VERDUN. HE 0991.

Matas Šukys

NATIONAL RESTAURANT

633 CHURCH Ave., VERDUN, TR 0141

Antanas Žukas

LIETUVIS LAIKRODININKAS

1062 RIVERVIEW Ave., VERDUN. TR 2050

J. J. Juškaitis

TEISINĖS - KALBINĖS PAGALBOS RAS
907 DUNDAS St. W., TORONTO. PL 4880

JUOZAS GRAŽYS

KAILINIŲ PALTŲ SIUVEJAS

688 ALLARD Ave., HE 5853 VERDUN.

BIRUTĖ DODONAITĖ
LIETUVIŠKA MOTERŲ KIRPYKLA
2521 Centre St., Montreal FI 0208

S. MAŽULAITIS
LIETUVIS SIUVEJAS
6920 Monk Blvd., Ville Emard, Montreal. HE 4114

INŽ. H. BELANGER
BRONX PARK HARDWARE
7635 Central St., Ville Lasalle.

W. KISKIS
WALTER'S FISH & CHIPS.
774 Church Ave., Verdun. YO 0381

POVILAS RUTKAUSKAS
DE LUXE CLEANERS,
143—8 Ave., Lachine. NE 5—0303

JUOZAS LAURINAITIS
JOE'S BUTCHERY & GROCERY
1918 Frontenac St., Montreal. FA 0209

POVILAS PETRONIS

RICHARD'S MEAT MARKET

5898 Verdun Ave., Verdun.

O. G. ASMENIS

FOTO STUDIJA.

1248 Mackay St., Apt. 1, Montreal. WE 5543

JONAS LADYGA

„ARTIS“ BALDŲ STUDIJA

3 Notre Dame St. E., Montreal. MA 1006

DANUTĖ STRAZDAITE,

GORDON'S BEAUTY SALON

321 Oakwood Ave., Toronto. OR 8081

DOMINION AGENCIES BUREAU

IMIGRACINIAI REIKALAI.

16 Woolworth Bldng, Port Arthur, Ont.

BROLIAI JOCAI,

LIETUVIŠKAS RESTORANAS,

727 Church Ave., Verdun. HE 0106

G. KERAITIS

IMPERIAL AUTO COLLISION.

561 Keel St., Toronto. JU 4773

J. KAMICHAITIS

LIETUVIŠKA BALDŲ KRAUTUVĖ

899 Bloor St. W., Toronto. LO 1438

C. E. DUPRAS

SERVICE REALTIES

4336 Verdun Ave., Verdun. YO 0529

STINSON'S JEWELLERY

LIETUVIS LAIKRODININKAS

2186 Dundas St. W. Toronto.

WINDSOR

PAMINĖTA KARIUOMĖNĖS ŠVENTĖ.

Lapkričio 24 d. Windsoro Lietuvių Bendruomenė paminėjo Lietuvos Kariuomenės įsikūrimo šventę. Pritaikytą šventei paskaitą skaitė Lietuvos kariuomenės kūrėjas - savanoris ats. pulk. T. Bartkus.

Po paskaitos čia specialiai atvykęs iš Hamiltono lietuvių dramos mėgėjų kolektyvas „Aukuras“, vadovaujamas rež. E. Dauguvietytės - Kudabienės, suvaidino K. Inčios „Dr. Vincas Kudirka“.

Veikalas atitinkantis dienos prasmei buvo vykusiai pastatytas. Visų windsoriečių ir svečių iš Detroito atmintyje pasiliks malonus prisiminimas. Hamiltono dramos kolektyvui priklauso nuoširdi padėka.

P. J.

ISIGIJO NAMUS.

Vis daugiau lietuvių čia atvyksta iš Kanados Vakarų ir

šiaurės ir pastoviai įsikuria Windsore. Paskutiniu metu pirkosi namus inž. P. Paškevičius, J. Širvaitis, Ant. Jušauskas, J. Inkratas ir broliai Vyt. ir B. Borisai. Pr. Dumčius pats savo jėgomis pasistatė ir baigia įsirengti didelį ir gražų namą.

P. J.

NEDARBAS BRITŲ KOLUMBIJOJE.

Vancouver, B. C. Britų Kolumbijoje šiuo metu pastebima aiški bedarbė. Dar prieš 3 mėnesius kompanijos geležinkeluose daug buvo laisvų etatinių vietų. Dabar darbas gauti prie geležinkelio, vargiai įmanomas.

A. K.

— Ješkomi: Jonas Misius su žmona Emilija ir Haroldas Gelaznikas. Ješko jų V. Gelaznikienė, 14 Wye St., Coppice, Oldham, Lancs, England.

DANUTĖ STRAZDAITĖ

321 Oakwood Ave., Toronto, 10.

GORDON'S BEAUTY SALON

Daro pusmetines ir įvairias vienkartinės šukuosenas, dažo ir kerpa plaukus. Kiekvieną metu (išskyrus sek madienius) galima susisiekti telefonu: OR 8081.

BOURBONNAIS REFRIGERATION SERVICE

273 — 1 Ave., Ville Lasalle.

Tel. TR 8351.

Šaldytuvų ir įvairių elektrinių motorų taisymas.

DIDELIO PATYRIMO VALYMAS - TAISYMAS
DE LUXE CLEANERS

Priėmimas ir pristatymas dieną ir vakarais.
Sav. P. Rutkausko Tel.: NE 5-0303; 143 — 8 Lachine.

Rūta

LIETUVIŠKA MAISTO PRODUKTŲ KRAUTUVĖ
JŪSŲ PATARNAVIMUI.
PRAŠOME APLANKYTI.
7730 Broadway St. (kampas 8 Ave.).
Ville Lasalle.

A. GAURYS.

Telefonas: HE 0100

MONTREALIS 2836 Allard

Tr. 1135

Mes valome ir dažome įvairius, kaip vyriškus, taip moteriškus drabužius. Taip pat išvalome apsiaustus nuo lietaus uždedami jiems „Drex“, kad neperleistų vandens ir duotų gražesnę išvaizdą.

Taipgi valome visokiausios rūšies karpetus ir fotelius (Chesterfields), garinus lengvus ir sunkius. Sutaishome rūbus (iširimus), įsiuvame sagas ir pan. Kiekvieną orderį paimeime iš namų ir pristatome į namus.

Už mūsų atliktą darbą garantuojame.
Dėl informacijų prašome telefonuoti: TR 1135, galima šaukti lietuviškai.

Lietuvių savininkai:

J. Matulaitis,

J. Kriaučeliūnas,

A. Majauskas.

GAVO DIDELES ĮMONĖS DABARTINIŲ METŲ DIRBANČIŲJŲ SKAIČIUS YRA DIDŽIAUSIAS STIPENDIJĄ

Niagara Falls, Ont., neseniai įsikūrė nauji lietuvių tremtinių pp. Mačikūnų šeima. Jie čia įsigijo ir namus. Jaunas studentas Vytautas Mačikūnas gavo darbo Ontario Hydro - Electric Commission Co, kuri eksploatuoja Niagaros slenkščių elektros jėgaines. Jaunas tarnautojas tiek gražiai užsirekomendavo, kad bendrovė jam pasiūlė stipendiją studijuoti elektro - inžineriją. Be to, tokiu būdu angažuotas pastovus tarnautojas ir jam, nors ir studijuojant, taikomos tarnautojų privilegijos ir jis laikomas jau nuo dabar tos įmonės tarnautoju.

LIETUVIS BATSIVYVS.

Pataisymai ir užsakymai.

4666 Park Ave, Montreal.

Telefonas: DO 0357.

Šiandien dirbančiųjų skaičius yra pranešęs visus ankstyvesnius laikus. Dirbančiųjų 5.343.000 žmonių. Pagal vyriausybės ir kitų atsakingų žmonių nuomonę, ateitis yra daug žadanti darbo atžvilgiu, nežiūrint kai kurių industrinių perkėlimų ir vartotojų prekių gamybos sumažinimo bei persiorientavimo gynybos produkcijoje.

Neseniai Darbo ministeris Gregg parlamente pareiškė: „nežiūrint, kad kai kuriose vietose, ypatingai centrinėje Ontarijoje, turime šiek tiek darbų, bendras darbo vaizdas yra Kanadoje ištikrųjų labai geras“.

Kai kurios sritys centrinėje Ontarijoje, kaip Windsoras, kur automobilių industrija centralizuojasi, nukentėjo nuo nedarbo. Bet daug iš tų, kurie buvo atleisti arba turi sumažin

tą darbo laiką, pradėjo dirbti gynybos produkcijoje, kuri dabar išvystoma.

Kanada suskirstyta į 180 darbo apygardas. 131-noje darbo pasiūlymas bei paklausa yra pusiausvyroje, 18 apygardų neturime užtektinai darbininkų. Bendrai imant turime daugiau darbo jėgos. Ir dėl to yra nedarbančiųjų.

Britų Kolumbijoje nedarbo problema yra rimčiausia ir ištikrųjų tai yra vienintelė didesnė sritis, kurioje tai paskelbta. Prerijose darbo aprūpinimas yra geras ir žiema turimų vietų skaičių sumažina. Maritimo provincijoje darbo paklausa ir pasiūla yra pusiausvyroje.

PAJIEŠKOJIMAI

— Pajieškau draugų ir pažįstamų. Lietuvoje gyvenau Šiauliuose, paskutiniu metu 1943 — 1944 m., Panevėžy, o Vokietijoje — Anglų zonoje Westfaliijoje. Mano adresas Balys Lukošius, 116 King Str., Trenton, Ont., Canada.

DVI PAŽIŪROS Į EMIGRACIJĄ.

Atkelta iš 3 pusl.

laikotarpį pereinamais metais. Dar bar yra aišku, kad emigracijos ministro ankstyvesnis spėjimas 150.000-čių bus realizuotas.

Bendras darbo aprūpinimas visoje Kanadoje yra geras, kad ir kai kurios vietovės, įskaitant Windsorą ir Londoną, kenčia nuo smarkių atleidimų... Sulig paskutinių sakičių nedarbas siekia 2.6 proc. visų darbo pajėgų. Prieš keletą metų tai būtų buvusi labai gera padėtis. Kanados ekonomija dabar veikia visu pilnumu ir dirbančiųjų skaičius pasiekė rekordą, būtent 5.343.000...

Kai kuriose srityse jaučiamas specailistų trūkumas ir šią padėtį reikia pašalinti ilavinant kanadiečius ir imigracijos būdu, bet žinoma, ne tokiu smarkumu, kaip per paskutinius 10 mėnesių.

Atsižvelgiant į faktus, Federacijoje, paskutiniu metu, ralinė Vyriausybė pasielgė protingai peržiūrėdama ir keisdama savo imigracijos programą. Savo imigracijos politikoje vyriausybė stengiasi būti daugiau negu darbo agentūra.

DOMINION AGENCIES BUREAU

16 Woolworth Bldg.,

PORT ARTHUR, Ont., CANADA

Kas yra suinteresuotas atgabenimu giminių ar pažįstamų į Kanadą, prašau kreiptis į mūsų įstaigą, kuri jau ilgą laiką kaip tvarko IMIGRACIJOS reikalus. Taip pat įvairių dokumentų reikalus: pasus ar pilietybės dokumentus ir laivams bilietus į įvairias pasaulio šalis.

LIETUVIŠKA

BALDŲ KRAUTUVĖ

IR DIRBTUVĖ

PARDUODAME GATAVUS, PRIMAME
UŽSAKYMUS IR PATAISYMUS.

ATLANTIC CITY BEDDING & UPHOLSTERING CO
899 BLOOR ST. W. TORONTO, TEL. LO 1438.
SAV. J. KAMICHAITIS. PATARIMAI VELTUL.

DĖMESIO! TORONTE VEIKIA
LIETUVIŠKA BATŲ REMONTO DIRBTUVĖ.

Atliekami ir skrybėlių ir batų valymo darbai. Atidaryta nuo 7.20 ryto iki 9 val. vak., išskiriant sekmadienius.
SAV. S. ANDRIEKUS. 812 Dundas Str. W. Toronto.

Dr. DORA GORDON

Dantų gydytoja

Kalba lietuviškai

Tel.: WALnut 9773 4914 Decarie Blvd., Montrel.

VISIEMS LIETUVIAMS GERAI ZINOMAS

LAIDOTUVIŲ

DIREKTORIUS

J. H. BENOIT

Funeral Director

NELAIMIŲ ATVEJU VISADA PASIRUOŠES PADETI

2102 FULLUM ST.

AMherst 0694

Lietuviai laikrodininkas, turįs ilgametę praktiką,

ŽUKAS ANTANAS

1062 Riverview Ave., Verdun, Montreal, Que.

Tel. TR 2050, priima pataisymams įvairius laikrodžius.

Darbas atliekamas greitai ir sąžiningai.

Kainos žemesnės kaip kitur. Už pataisymus garantuoja.

Kreiptis vakarais po 6,30 val.

SOTUS ALKANAM PADEK

AID OVERSEAS, INC., 3133 S. HALSTED ST., CHICAGO 8, ILL., USA.

Aid Overseas, Inc. siunčia maisto siuntinius į visas 4 Vokietijos zonas ir kitus Europos kraštus, išskyrus SSRS. Siuntiniai yra pilnai apdrausti nuo dingimo. Pristatymas trunka apie 15—20 dienų.

Aid Overseas, Inc., maisto siuntiniai pakuojami Europos sandėliuose, o užsakymai iš Chicago siunčiami AIR MAIL.

UŽSAKANT DIDESNIUS KIEKIUS DUODAMA NUOLAIDA.

2 sv. kiaušinių taukų

2 sv. margarino

1 sv. deg. kavos

1 sv. kakavos

1 sv. šokolado

Siuntinys Nr. 12—\$ 6.40

2 sv. rūkytų lašinių

2 sv. kiaušinių taukų

1 sv. deg. kavos

1 sv. kakavos

1 sv. šokolado

2 sv. cukraus

Siuntinys Nr. 19—\$ 9.95

4 sv. rūkytų lašinių

2 sv. kiaušinių taukų

2 sv. margarino

2 sv. marmelado

1 sv. deg. kavos

1 sv. šokolado

2 sv. kakavos

4 1/2 sv. cukraus

2 gabalai tualet. muilo

Siuntinys Nr. 24—\$ 11.50

5 sv. rūkytų lašinių

3 sv. kiaušinių taukų

2 sv. margarino

1 sv. deg. kavos

2 sv. kakavos

2 sv. šokolado

2 sv. marmelado

2 sv. sūrio 40% riebi.

Siuntinys Nr. 25

E. 9 sv. kiaušinių taukų

..... \$ 5.25

C. 15 sv. k. taukų \$ 8.00

Siuntinys Nr. 94

B. 8 sv. bičių med. \$ 5.00

I. 5 sv. margarino \$ 3.70

Siuntinys Nr. 1—\$ 6.70

2 sv. kiaušinių taukų

2 sv. rūkytų lašinių

2 sv. salami dešros

2 sv. (be 2 ozs.) ken. bek.

1 dėž. margarino (400 g)

Siuntinys Nr. 3—\$ 6.20

4 sv. rūkytų lašinių

2 sv. kiaušinių taukų

2 sv. margarino

1 sv. kiaušienos mėsos

Siuntinys Nr. 5—\$ 5.40

2 sv. rūkytų lašinių

2 sv. marmelado

1 sv. deg. kavos

1 sv. kakavos

2 sv. cukraus

1 sv. margarino

Siuntinys Nr. 6

A. 10 sv. cukraus—\$ 2.60

B. 20 sv. cukraus—\$ 4.70

Siuntinys Nr. 7

A. 10 sv. kv. miltų \$ 2.50

B. 20 sv. kv. miltų \$ 3.90

Siuntinys Nr. 10—\$ 6.40

2 sv. rūkytų lašinių

EGZILŲ SPAUDOS KONFERENCIJA SU DIDŽIAJA JAV SPAUDA.

Gruodžio 6 d. Washingtone CEEC padarė priėmimą didžiosios JAV spaudos ir kitų reikšmingų veiksmų atstovams, CEEC (Central and Eastern European Conference) yra isteigta 1951 m. kovo 21 d. Jos tikslas — kova su komunizmu ir su sovietiniu imperializmu bendradarbiaujant su visais, turinčiais tikslų siekiančiais veiksniais, ypatingai su NCFE (National Committee for a Free Europe). CEEC sudaro Baltijos valstybių diplomatiniai atstovai Washingtone ir Čekoslovakijos, Lenkijos, Rumunijos, Vengrijos, Pietų Slavijos tautinių komitetų atstovai. CEEC veikloje aktyviai dalyvauja ir Baltijos kraštų patariamųjų grupių pirmininkai.

CEEK yra paruošusi ir įteikusi 55 UNO nariams memorandumą dėl Sovietų Sąjungos vykdomo genocido. Memorandumo prasmė:

1. laikyti deportacijų klausimą įpareigojančiu visus UNO narius,
2. paveikti Sovietų sąjungą, kad ji sustabdytų tos rūšies akciją,
3. pasmerkti deportacijas kaip prieštaraujančias UNO Chartai ir Visuotinai Žmogaus Teisių Deklaracijai.

Memorandumo prieduose išsamiai pavaizduotas sovietinis genocidas Lietuvoje, Estijoje, Latvijoje, Čekoslovakijoje, Lenkijoje, Rumunijoje ir Vengrijoje. Memorandumui įteikti UNO Generaliniam Sekretoriui Trygve Lie ir kitai su juo susijusiai akcijai UNO sesijos metu Pariziuje sudarytas specialus komitetas. Jame Lietuvai atstovauja Lietuvos atstovas Prancūzijoje dr. S. Bačkis.

Dean Achesonui memorandumą įteikė min. P. Žadeikis. Memorandumas su visais priedais išleistas atskira knyga, kuriai įvadą parašė laisvosios Europos Komiteto direktorių tarybos pirmininkas, buv. Valstybės Sekretoriaus pavaduotojas ir buv. JAV ambasadorius.

dorius Japonijoje, Joseph C. Grew, kuris be kitko rašo: „Tegul visi, kurie turės progą matyti šią knygą, skaito ją su atyda. Ji nėra košmariškos utopijos fikcija. Blaiviais faktais ir skaičiais joje aprašomi baisūs dalykai, kurie diena iš dienos ištinka milijonus tokių pat žmonių būtybių, kaip ir mes patys. Ji pasako, kas gali ištikti kitus, galbūt mus visus, jei mes nesuprasime ir neveiksime, kol dar yra laikas“.

Lietuviškąjį memorandumą prieda paruošė ir anglų bei prancūzų kalbomis mimeografo 700 egzemp. Pat. Liet. Grupė.

Memorandumo išspausdinimo ir jo UNO Generaliniam Sekretoriui įteikimo proga ir buvo padarytas priėmimas Washingtone. Priėmimas praejo gyvoje ir labai simpatingoje nuotaikoje.

NORINČIŲ ATVYKTI Į KANADĄ ŽINIAI

Anksčiau buvo rašyta, kad Abitibi kompanija norintiems atvykti į Kanadą b-vės miškų darbams, sudaro lengvatų: imo kėjus 30 dol. pati kredituoja kitas kelionės išlaidas.

Dabar paaiškėjo, kad prasi-dėjus Kanadoje reikštis nedar-bui, lengvatos atšauktos ir tos b-vės išduotos darbo sutartys, nors ir galioja gauti jos eksplo- atuojamuose miškuose darbo, bet neteikia suminėtų lengva- tų. Kas nori vykti į Kanadą, turi pats susimokėti kelionės išlaidas.

Bendrai, kadangi šiemet bus imigravę į Kanadą apie 150 tūkstančių ateivių, tai imigra- cijos įstaigos dabar jau maži- na įvažiavimą ir sekančiais me- tais žada dar labiau suvaržyti. Dabar dar galioja ta lengvata, kad savo lėšomis vykstantieji laisvai gali vykti į Kanadą. Su- prantama, kad jeigu į Kanadą bus atvykęs šeimos galva, tai šeimai nebus sudaroma sun- kumų atvykti. Tačiau bendras imigracijos suvaržymas jau da- r

BALF DRABUŽIŲ RINKIMO VAJUS PASIBAIGĖ

Neseniai paskelbtas Bendrojo Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo drabužių rinkimo va- jus jau pasibaigė. Vajaus me- tu surinkta per 100.000 svarų drabužių ir avalynės, kurių da- lis jau pasiųsta Vokietijon, o likusioji sandėlyje paruošiami išsiųsti tuoju po Naujų Metų.

Kadangi International Refu- ge Organization (IRO) bai- gia savo veiklą ir šalpos orga- zacijos Vokietijoje pačios turės dengti transportacijos išlaidas, todėl nuo tolimesnio gėrybių siuntimo Europon laikinai susi- laikoma, iki paaiškės naujos veikimo sąlygos. Kanados lie- tuvių prašoma daugiau drabu- žių ir kitų gėrybių Balfui ne- siųsti iki naujo patvarkymo.

Už iki šiol gautus Kana- dos lietuvių pasiūstus drabu- žius ir kitas gėrybes Balf va- dovėbė nuosirdžiai visiems dė- koja.

Laurentian sritis yra viena iš seniausių geologinių forma- cijų, kurios žmonėms yra žino- mos. Pirmieji naujakuriai, kur- rie išskverbė į šiuos miškus, buvo medžiotojai ir matininkai. Po jų sekė miško darbininkai ir ūkininkai.

Miškai dominuoja ekonomi- nį gyvenimą ir tie, kurie neuž- siima su keliautojais, turi užsi- ėmimą lėptjūvėse, popieriaus ir celiuliozės fabrikuose arba miško stovyklose ir medžių transportavime.

KOMUNISTINĖ SPAUDA — DIDELĖ KLIŪTIS

Kaip žinoma, Amerika komu- nistų daugiau nenori įsileisti. Todėl visi, kas gauna „Liau- dies Balsą“, „Laisvę“ ir „Vil- nį“, į Ameriką neleidžiami. Dėl to ir nekomunistai, bet jei- gu jie gauna šiuos komunistų lakraščius, jie jau neleidžiami, o norėdami įvažiuoti į JAV, tu- ri labai daug nemalonių ir didelių išsiaiškinimų, kurie ne- visada pavyksta eliminuoti.

Patįra, kad komunistai, no- rėdami ką sukompromituoti, ty- čia siunčia kurį nors šių laik- raščių tam asmeniui, kuris no- ri išvykti į Ameriką — būtų tai iš Europos, Kanados arba ku- rios kitos valstybės. Dėl to su tokia piktvališka prievarta tautiečiai priversti kovoti ir tu- rėti didelių nemalonių.

BELLAZZI — LAMY, INC

TR 5151 7679 George St., Ville Lasalle.
Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai.
Insuliacija, Ten - Test, Masonite, statybinis popieris.

DEMESIO

Villasaliečiams ir apylinkės lietuviams!
Ekspertas radio ir elektinių reikmenų taisyme.
Prekyba ir pataisymai.
PETE'S RADIO SERVICE
7688 Edvard St., Ville Lasalle. HE 3372

S. MAZULAITIS

SIUVEJAS
6920 Monk, Blvd, Ville Emard, Montreal, Tramvajus 36.

Jei norite pirkti ar parduoti na- mus Verdune, kreipkitės pas lietuvių draugą.

C.E. DUPRAS

SERVICE REALTIES
4336 VERDUN Ave., VERDUN
Tel. YO 0529

GENERALINIS STATYBOS KONTRAKTORIUS

E.D. BELANGER & SONS
15 METŲ JŪSŲ TARNYBOJE
GARANTUOTAS DARBAS.
259 — 3 Ave., Ville Lasalle. TR 4588.

Svarbūs pranešimai

PARENGIMAI.

Windsoro Lietuvių Bendro- menės valdyba gruodžio mėn. 30 d. (sekmadienį) Kroatų sa- lėje, 2520 Seminole, rengia vai- kučiams Kalėdų Eglutę. Pro- gramoje deklamacijos ir žaidi- mai, taipgi atsilankys Kalėdų Senelis su dovanomis.

Sausio mėn. 5 d. toje pačioje salėje rengiamas viešas pasi- linksminimas — bankietas su- augusiems.

SKELBIMAS DELHI IR APY- LINKĖS LIETUVIAMS.

Gruodžio mėn., 23 d., Del- hi Apylinkės LB LOK-as ruo- šia Delhi miesto salėje visų, plačios apylinkės lietuvių vai- kučiams Kalėdų eglutę.

Maloniai kviečiame visus lie- tuvius atvežti savo mažuosius, kurių lauks Kalėdų Senelis su dovanomis.

Pradžia 2 val. po pietų.
P. J. Delhi Apylinkės LB LOK-as.

Laiškai Redakcijai

Laiškai Redakcijai.

Lietuvių Bibliografinė Tar- nyba įregistravo Jūsų leidinį „Wellandiskė Pelėda“ Nr. 4 (5) iš trumpo paminėjimo „Nepr. Lietuvos“ laikraščio 43 Nr. 4 pusl. Bet toks aprašy- mas netinka skelbti Vyr. Lie- tuvos Išlaisvinimo Komiteto leidžiamajame bibliograf. biu- letenyje „Knygų lentyna“. Amer. Liet. Taryba per spau- dą paragino leidėjus, kad jie

siuntintų visus savo leidinius Tarnybai ir Liet. Bibl. Archy- vui Šveicarijoje. Tarnybos su- rinkti leidiniai siunčiami sau- goti į Pasaulio Lietuvių Ar- chyvą Chicagoje. Malonėkite atsiųsti ir Jūsų leidinį šiuo ad- resu: Lithuanian Bibliographic Service, 602 Harvey St., Dan- ville, Illinois.

Su nuosirdžiais linkėjimais
A. Ružancovas,
Liet. Bibl. Tarnyba.

PADEKOS

Šių metų rudenį, ištikus ne- laimei, buvau sužeistas, ko pa- sėkoje likau kuriam laikui ne- darbingu. Pp. V. ir V. Treigių iniciatyva buvo renkama pini- ginė pašalpa man padėti.

Vyt. Jučas.

J. GRAŽYS

SIUVU NAUJUS IR TAISAU SENUS KAILINIUS PALTUS.

DUODU GERĄ KAILIŲ PASIRINKIMĄ.

DARBĄ ATLIEKU SĄŽININGAI IR ŠVARIAI.

KAINOS PIGESNĖS KAIP KITUR.

688 ALLARD Ave, Verdun. Telefonas HE 5853.

Kreiptis po 6 val. vakaro, šeštadieniais — visą dieną.

MONTREALIEČIŲ DEMESIUI! FOTO STUDIJA O. G. ASMENIS

1248 Mackay St., apart. 1. Montreal. Tel. WE 5543.
Fotografuojame parengimuose, vestuvėse ir kituose at- vejuose, ir pagal pareikalavimą Tamstų namuose. Portretų nuotraukos daromos studijoje. Pasų bei liu- didimų nuotraukos. Aukštos kokybės darbas. Miesto centre — netoli St. Catherine ir Guy gatvių kampo. Kalbame angliškai, prancūziškai, latviškai, vokiškai, rusiškai.

LIETUVIŠKAS RESTORANAS

727 Church Ave, Verdun (tarpe Verdun Ave ir Banantyne Ave netoli Aušros Vartų par-jos bažnyčios)
GAMINAME VISOKIOS RŪŠIES VALGĮ.
Tautiečiai kviečiami atsilankyti ir įsitikinti.
SAVININKAI BR. JOCAL.

SUPERIOR REAL ESTATE Co.

Gerard Cool 4337 Verdun J. Alcide Blais, 29—4ieme Ave., Verdun. YO 3323. Avenue, Ville Lasalle. TR. 7849.

LIETUVIAI PAS SAVUOSIUS!

National Restaurant
Lietuviškas Restoranas.
SAV. M. ŠUKYS.
633 Church Ave (prie Verdun Ave) arti naujosios lie- tuvių bažnyčios. Tel. TR 0141
Atdara kasdien ir sekmadie niais po pamaldų.

IVAIRIŲ MAŠINŲ—KARŲ TAISYMAS IMPERIAL AUTO COLLISION

G. KERAITIS,
Motorai, sparnai, durys. Taipogi dažymas pagal didelį spalvų pasirinkimą. Mašinos paaimamos iš namų ar iš su- gedimo vietos kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 8 val. ryto iki 7 val. vakaro, iššaukiant telefonu JU 4773.
— Lietuviams patarnaujame papigintomis kainomis. —
— 561 — KEEL ST. TORONTO, Ont. —

Lietuviška moterų kirpykla

DARO ŠUKAVIMUS, PUSMETINIUS IR TRUMPA- LAIKIUS FRIZAVIMUS, DAŽYMĄ IR KT.
Sav. BIRUTĖ DODONAITĖ (B. M. Dodon).
2521 CENTRE St., Montreal. Tel. FI 0208.

PUIKŲS KARAKULINIAI PALTAI

nenešioti, vėliausios mados, didelio ir vidutinio ūgio.
Pigu — \$ 125.000. Teriautis tel.: GR 1827

Kanados ir Europos siuvėjas Toronte

JONAS INDRELĖ
siuva moderniškiausių fasonų vyriškus ir moteriškus kostiumus ir paltus.
DIDELIS PASIRINKIMAS geriausių anglišku medžiagų. Darbas atliekamas SAŽININGAI IR GRAŽIAI.
Adresas: 202 St. Clarens Ave, Toronto.
Telefonas: ME 8522.

Joe's Butchery & Grocery

1918 FRONTENAC ST. (prie Ontario St.)
(buvusi Juozo Paplausko)
SAV. JUOZAS LAURINAITIS.
Visų rūšių maisto produktai ir įvairios mėsos bei mėsos gaminiai.
Gaminame šviežias ir rūkytas lietuviškas dešras. Taip pat prieinama kaina patarnauju sunkvežimiu.

IŠKILMINGAI, LINKSMAI IR JAUKIAI NAUJUS METUS SUTIKSIME

GRUODŽIO 31 DIENĄ GRAŽIOSE LASALLE BOWLING ACADEMY SALĖSE: 5855 VERDUN AVE, VERDUNE. PLAČIAU ŽIUREK MONTREALIO KRONIKOJE.

LABAI SVARBI PABALTIE CIAMS INFORMACIJA

Iš pasikalbėjimo su Montrealio Universiteto Slavų-Baltų Centro vedėju prof. T. F. Domaradzkiu.

Yra daug naudingų mums įsitaukų, kurių, deja, mes kartais nežinome, kartais neatkreipiame į jas rimtesnio dėmesio. Viena tokių įsitaukų yra ir Montrealio Universiteto išlaikomasis Slavų-Baltų centras, įkurtas 1948 metais, palaikomas daugelio tarptautinių organizacijų, kurio vedėju yra profesorius Teodoras F. Domaradzki. Jo studentai kreipėsi į mane siūlydami plačiau painformuoti tautiečius, apie šio Centro veikimą. Kas gi tiksliau gali painformuoti, kaip ne jo vedėjas, todėl tų studentų pagalba pasisekė susisiekti su p. Profesorium.

Man tikrai bus miela jus painformuoti apie šio Centre des Etudes Slaves Faculte des Lettres Universite de Montreal, — mielai atsiliepiu prof. T. F. Domaradzki's. — Centras dabar turi 110 studentų, daugiausia kanadiškųjų prancūzų, po kurių seka lenkai, ukrainiečiai, čekai, slovakai, pabaltiečiai, o iš šių daugiausia lietuvių, pasikui eina latviai (3) ir estai (2). Profesorius sumini lietuvių pavardes: p. Povilaniene, p. Daniliauskas, p. Stankevičius ir p. Chadakauskas.

Baltų grupės vedėju yra dr. Ramūnas-Paplauskas, o sekretorium yra p. Povilaniene — tęsia prof. Domaradzki's.

Turime tikslo Baltų skyrių dabar išplėsti, — pabrėžia profesorius, — nes darbas jo yra svarbus ir naudingas. Bendrai, šiuo slavo-baltų centru domisi ne tik Kanada, bet ir tarptautinės organizacijos, kaip IRO, UNESCO ir tt. Ir ne tik tai domisi, bet ji remia ir finansiskai. Svarbu žinoti, kad Centras turi teisę atkviesti iš Europos ir kitų šalių profesorius ir studentus. Tuo galėtų pasinaudoti ir lietuviai. Nuo sausio 7 d. norėtume atidaryti baltų kultūros seminarą. Būtų gerai, kad Pabaltijo kraštų jaunimas susidomėtų daugiau šiomis studijomis.

— Kokios įstojimo sąlygos?

— Gal stoti visi, net ir nežinome, kartais neatkreipiame į jas rimtesnio dėmesio. Viena tokių įsitaukų yra ir Montrealio Universiteto išlaikomasis Slavų-Baltų centras, įkurtas 1948 metais, palaikomas daugelio tarptautinių organizacijų, kurio vedėju yra profesorius Teodoras F. Domaradzki. Jo studentai kreipėsi į mane siūlydami plačiau painformuoti tautiečius, apie šio Centro veikimą. Kas gi tiksliau gali painformuoti, kaip ne jo vedėjas, todėl tų studentų pagalba pasisekė susisiekti su p. Profesorium.

— Gal yra privalomi klausyti dalykai?

— Privaloma tikrai baltoslavinė filologija, o kitų dalykų pasirinkimas labai didelis ir įvairus, žiūrint, ko siekiama: vertimai, istorija, literatūra, kultūra. Reikia mokytis prancūzų, anglų, vienos slavų kalbos.

— Kokias teises duoda baigimas fakulteto?

— Visas universitetines teises. Šio centro išduoti diplomai yra tie patys Montrealio universiteto diplomai, lygios vertės. Turiu teigti, kad ši skyrių baigusių tuojau gavo darbo Pilietybės, Imigracijos departamentuose, mokyklose, ir tt. Centro duodamos specialybės labai praktiškos ir naudingos, — sako prof. Domaradzki's.

Profesorius turėjo eiti pasikaiti į mūsų pasikalbėjimas baigėsi, bet esmė čia jau sužymėta, o kas dar plačiau norėtų pasiniinformuoti, gali kreiptis telefonu į Baltų grupės sekretorę p. Povilaniene telefonu: WA 8437.

Tikrai patartina lietuviams susidomėti čia suminėtomis studijomis, nes jų nauda bus didžiulė, o kursą galima baigti per metus, dvejis, žiūrint, kaip klausytojas bus pasiruošęs ir kaip jam seksis studijos, nes čia studijas galima naujai pradėti ir galima tęsti, jeigu kuriam kitame universitete jau yra studijuota. Jaunime, atsimink ateitį!

J. K.

Lietuvos Vyriausiojo Tribunolo teisėjui

JONUI DANAUSKUI

mirus, jo šeimai gilią užuojautą reiškia

L. T. D. U. Montrealio
Skyriaus Valdyba.

GRAŽUS PAVYZDYS

Montrealietis naujas ateivis Eugenijus Dainius, dirbdamas banke, vakarais lankė gimnaziją (Sir George Williams School), kurią spalio 31 pabaigė ir iškilmingo akto metu gavo brandos atestatą su gerais pažymiais. Dabar jis tęsia mokslus toliau. Tai gražus pavyzdys ir kitiems jaunuoliams. P. E. Dainius yra sūnus Lietuvos kūrėjo - savanorio ir Montrealio realy gyvena su motina ir sėdute.

DEL KILSTANČIŲ VIS NAUJŲ NEAIŠKUMŲ DEL LAS ORGANIZACIJOS, nuo š. m. gruodžio 18 dienos, nei pirmoje, nei antroje LAS-o organizacijoje nebėdalyvauja. Jonas Nevardauskas.

LIETUVAITĖ

mokanti prancūzų kalbą ir stenografiją, gali gauti darbo 6525 Decarie Blv. Teirautis telefonu EX 1112 pas p. R. Byford. Žinių gali suteikti p. Možuraitis, tel.: HO 4290.

ŠEŠTADIENINĖ LIETUVIŲ MOKYKLA.

Šį šeštadienį, gruodžio 22 pp. Dudonij namuose, Rosemunte, staigmenos būdu, tukasi „Aušros Vartų“ parapijos salėje, 12 val., Kalėdų eglutės repeticijai. Mokyklos Vedėjas.

20 M. VEDYBINĖS SUKAKTUVĖS

VISI I TAUTOS FONDUI PARENGIMĄ HAMILTONE!

Š. m. gruodžio 29 d., 7 val. vakaro „Dainavos“ salėje, 469 Bay str. N. įvyks

KONCERTAS

PROGRAMĄ išpildys Lietuvos operos solistė Pr. Radevičiūtė ir solistas Br. Marijošius, akompanuojant pianistei Stela Solum. Savo kūrbyba skaitys Vyt. Kastytis. Po programos ŠOKIAI. Hamiltono ir apylinkės tautiečiai maloniai kviečiami atsilankyti ir jaukiai praleisti vakarą! Šokiams gros „AIDAS“ pilnam sąstata! Veiks BUFETAS! Pelnas skiriamas Tautos Fondui. TF A-bės Kanadoje, Hamiltono sk.

TORONTO

GERIAUSIA TAUPYMO PRIEMONĖ

yra pinigų idėjimas į Toronto kevičius, 1.— dol. — G. Kačalietuvių Namų Fondo šerūs. naskas, H. Šetkus. Viso 58 Juos gali pirkti iš karto imokant ar išsimokėjimui T. L. N. pia gimnazijai š. m. gruodžio Fondo kapitalo verbavimo mėn. 8 d.

1. „Atlantic“ — restorane, 1330 Dundas Str., W., ME 9347; 2. „Europa“ — res., 756 Queen Str. W., PL 0091; 3. „Baltic“ — rest., 870 Dundas Str. W., PL 7060; 4. Jurskaitis, rūbų krautuvė, 921 Dundas Str. W., PL 4177; 5. J. Beržinskas, 1212 Dundas str. W., LA 9547; 6. Melrose — grecery, 1006 Dundas Str. W., ME 9714; 7. „Tulpė“ — svetainė, 994 Dundas Str. W., ME 9490; 8. Kairys Petras, 889 Dundas Str. W., WA 0062.

TLNF vieno šero kaina 25 dol. Juos gali nupirkti ir per organizacijas. Tautietis(e) atlik savo pareigą, nelik paskuti niuoju, greičiau pirkis šerą, greičiau būsi namų savininkas — dalininkas, lietuvių tvirtovės įkūrėjas. T. L. N. F.

TLNF vieno šero kaina 25 dol. Juos gali nupirkti ir per organizacijas. Tautietis(e) atlik savo pareigą, nelik paskuti niuoju, greičiau pirkis šerą, greičiau būsi namų savininkas — dalininkas, lietuvių tvirtovės įkūrėjas. T. L. N. F.

TLNF vieno šero kaina 25 dol. Juos gali nupirkti ir per organizacijas. Tautietis(e) atlik savo pareigą, nelik paskuti niuoju, greičiau pirkis šerą, greičiau būsi namų savininkas — dalininkas, lietuvių tvirtovės įkūrėjas. T. L. N. F.

TLNF vieno šero kaina 25 dol. Juos gali nupirkti ir per organizacijas. Tautietis(e) atlik savo pareigą, nelik paskuti niuoju, greičiau pirkis šerą, greičiau būsi namų savininkas — dalininkas, lietuvių tvirtovės įkūrėjas. T. L. N. F.

TLNF vieno šero kaina 25 dol. Juos gali nupirkti ir per organizacijas. Tautietis(e) atlik savo pareigą, nelik paskuti niuoju, greičiau pirkis šerą, greičiau būsi namų savininkas — dalininkas, lietuvių tvirtovės įkūrėjas. T. L. N. F.

TLNF vieno šero kaina 25 dol. Juos gali nupirkti ir per organizacijas. Tautietis(e) atlik savo pareigą, nelik paskuti niuoju, greičiau pirkis šerą, greičiau būsi namų savininkas — dalininkas, lietuvių tvirtovės įkūrėjas. T. L. N. F.

TLNF vieno šero kaina 25 dol. Juos gali nupirkti ir per organizacijas. Tautietis(e) atlik savo pareigą, nelik paskuti niuoju, greičiau pirkis šerą, greičiau būsi namų savininkas — dalininkas, lietuvių tvirtovės įkūrėjas. T. L. N. F.

TLNF vieno šero kaina 25 dol. Juos gali nupirkti ir per organizacijas. Tautietis(e) atlik savo pareigą, nelik paskuti niuoju, greičiau pirkis šerą, greičiau būsi namų savininkas — dalininkas, lietuvių tvirtovės įkūrėjas. T. L. N. F.

TLNF vieno šero kaina 25 dol. Juos gali nupirkti ir per organizacijas. Tautietis(e) atlik savo pareigą, nelik paskuti niuoju, greičiau pirkis šerą, greičiau būsi namų savininkas — dalininkas, lietuvių tvirtovės įkūrėjas. T. L. N. F.

TLNF vieno šero kaina 25 dol. Juos gali nupirkti ir per organizacijas. Tautietis(e) atlik savo pareigą, nelik paskuti niuoju, greičiau pirkis šerą, greičiau būsi namų savininkas — dalininkas, lietuvių tvirtovės įkūrėjas. T. L. N. F.

TLNF vieno šero kaina 25 dol. Juos gali nupirkti ir per organizacijas. Tautietis(e) atlik savo pareigą, nelik paskuti niuoju, greičiau pirkis šerą, greičiau būsi namų savininkas — dalininkas, lietuvių tvirtovės įkūrėjas. T. L. N. F.

TLNF vieno šero kaina 25 dol. Juos gali nupirkti ir per organizacijas. Tautietis(e) atlik savo pareigą, nelik paskuti niuoju, greičiau pirkis šerą, greičiau būsi namų savininkas — dalininkas, lietuvių tvirtovės įkūrėjas. T. L. N. F.

TLNF vieno šero kaina 25 dol. Juos gali nupirkti ir per organizacijas. Tautietis(e) atlik savo pareigą, nelik paskuti niuoju, greičiau pirkis šerą, greičiau būsi namų savininkas — dalininkas, lietuvių tvirtovės įkūrėjas. T. L. N. F.

TLNF vieno šero kaina 25 dol. Juos gali nupirkti ir per organizacijas. Tautietis(e) atlik savo pareigą, nelik paskuti niuoju, greičiau pirkis šerą, greičiau būsi namų savininkas — dalininkas, lietuvių tvirtovės įkūrėjas. T. L. N. F.

TLNF vieno šero kaina 25 dol. Juos gali nupirkti ir per organizacijas. Tautietis(e) atlik savo pareigą, nelik paskuti niuoju, greičiau pirkis šerą, greičiau būsi namų savininkas — dalininkas, lietuvių tvirtovės įkūrėjas. T. L. N. F.

TLNF vieno šero kaina 25 dol. Juos gali nupirkti ir per organizacijas. Tautietis(e) atlik savo pareigą, nelik paskuti niuoju, greičiau pirkis šerą, greičiau būsi namų savininkas — dalininkas, lietuvių tvirtovės įkūrėjas. T. L. N. F.

TLNF vieno šero kaina 25 dol. Juos gali nupirkti ir per organizacijas. Tautietis(e) atlik savo pareigą, nelik paskuti niuoju, greičiau pirkis šerą, greičiau būsi namų savininkas — dalininkas, lietuvių tvirtovės įkūrėjas. T. L. N. F.

TLNF vieno šero kaina 25 dol. Juos gali nupirkti ir per organizacijas. Tautietis(e) atlik savo pareigą, nelik paskuti niuoju, greičiau pirkis šerą, greičiau būsi namų savininkas — dalininkas, lietuvių tvirtovės įkūrėjas. T. L. N. F.

TLNF vieno šero kaina 25 dol. Juos gali nupirkti ir per organizacijas. Tautietis(e) atlik savo pareigą, nelik paskuti niuoju, greičiau pirkis šerą, greičiau būsi namų savininkas — dalininkas, lietuvių tvirtovės įkūrėjas. T. L. N. F.

TLNF vieno šero kaina 25 dol. Juos gali nupirkti ir per organizacijas. Tautietis(e) atlik savo pareigą, nelik paskuti niuoju, greičiau pirkis šerą, greičiau būsi namų savininkas — dalininkas, lietuvių tvirtovės įkūrėjas. T. L. N. F.

TLNF vieno šero kaina 25 dol. Juos gali nupirkti ir per organizacijas. Tautietis(e) atlik savo pareigą, nelik paskuti niuoju, greičiau pirkis šerą, greičiau būsi namų savininkas — dalininkas, lietuvių tvirtovės įkūrėjas. T. L. N. F.

TLNF vieno šero kaina 25 dol. Juos gali nupirkti ir per organizacijas. Tautietis(e) atlik savo pareigą, nelik paskuti niuoju, greičiau pirkis šerą, greičiau būsi namų savininkas — dalininkas, lietuvių tvirtovės įkūrėjas. T. L. N. F.

TLNF vieno šero kaina 25 dol. Juos gali nupirkti ir per organizacijas. Tautietis(e) atlik savo pareigą, nelik paskuti niuoju, greičiau pirkis šerą, greičiau būsi namų savininkas — dalininkas, lietuvių tvirtovės įkūrėjas. T. L. N. F.

MONTREAL

NAUJŲJŲ METŲ SUTIKI. MAS VISAI AIŠKUS

Kaž kieno skledžiami gandai, kad Naujųjų Metų sutikimas esąs atšauktas, nes esą begalima būsią subuvauti tik tai ligi 10 val. vakaro. Tai yra neteisybė. KLCT ir NL ruošiamasis Naujųjų Metų sutikimas įvyks Verdune, Lasalle Hall & Bowling Academy, 5855 Verdun Ave, ir Montrealio miestui išleistieji potvarkiai Verduno, kuris turi savo savivaldybę, ne liečia. Verduno įstaigos mums yra išdavusios leidimą raštu balių, su visokiais gerimais, tęsti oficialiai ligi pirmos valandos nakties, imtinai, o išsiskirstymas — savo klu.

Tačiau, kad būtų visai tikra, šiems gandams pasklidus, buvo dar kartą išsiaiškinta kompentingoje Verduno įstaigoje, kuri patvirtino išduotojo leidimo galiojimą, ir dar paaiškino, kad Verdunas naudojasi dar tulumis privilegijomis ir jos išduodamųjų leidimų niekas kitas negali atšaukti, — todėl ir mums išduotasis leidimas galioja visu šimtu procentų, be jo kiti abejojami ir be jokių apribojimų. Todėl, kas vyks į šį Naujųjų metų sutikimą, bus visai tikras, kad galės naudotis pilnumo tuo, kas yra leista oficialiu raštu išduotu leidimu.

Kvietimų į 1952 metų sutikimą galima gauti pas jau skelbtus asmenis ir „N. Liet.“.

Kvietimų į 1952 metų sutikimą galima gauti pas jau skelbtus asmenis ir „N. Liet.“.

Kvietimų į 1952 metų sutikimą galima gauti pas jau skelbtus asmenis ir „N. Liet.“.

Kvietimų į 1952 metų sutikimą galima gauti pas jau skelbtus asmenis ir „N. Liet.“.

Kvietimų į 1952 metų sutikimą galima gauti pas jau skelbtus asmenis ir „N. Liet.“.

Kvietimų į 1952 metų sutikimą galima gauti pas jau skelbtus asmenis ir „N. Liet.“.

Kvietimų į 1952 metų sutikimą galima gauti pas jau skelbtus asmenis ir „N. Liet.“.

Kvietimų į 1952 metų sutikimą galima gauti pas jau skelbtus asmenis ir „N. Liet.“.

Kvietimų į 1952 metų sutikimą galima gauti pas jau skelbtus asmenis ir „N. Liet.“.

Kvietimų į 1952 metų sutikimą galima gauti pas jau skelbtus asmenis ir „N. Liet.“.

Kvietimų į 1952 metų sutikimą galima gauti pas jau skelbtus asmenis ir „N. Liet.“.

Kvietimų į 1952 metų sutikimą galima gauti pas jau skelbtus asmenis ir „N. Liet.“.

Kvietimų į 1952 metų sutikimą galima gauti pas jau skelbtus asmenis ir „N. Liet.“.

Kvietimų į 1952 metų sutikimą galima gauti pas jau skelbtus asmenis ir „N. Liet.“.

Kvietimų į 1952 metų sutikimą galima gauti pas jau skelbtus asmenis ir „N. Liet.“.

Kvietimų į 1952 metų sutikimą galima gauti pas jau skelbtus asmenis ir „N. Liet.“.

Kvietimų į 1952 metų sutikimą galima gauti pas jau skelbtus asmenis ir „N. Liet.“.

Kvietimų į 1952 metų sutikimą galima gauti pas jau skelbtus asmenis ir „N. Liet.“.

Kvietimų į 1952 metų sutikimą galima gauti pas jau skelbtus asmenis ir „N. Liet.“.

Kvietimų į 1952 metų sutikimą galima gauti pas jau skelbtus asmenis ir „N. Liet.“.

Kvietimų į 1952 metų sutikimą galima gauti pas jau skelbtus asmenis ir „N. Liet.“.

Kvietimų į 1952 metų sutikimą galima gauti pas jau skelbtus asmenis ir „N. Liet.“.

Kvietimų į 1952 metų sutikimą galima gauti pas jau skelbtus asmenis ir „N. Liet.“.

Kvietimų į 1952 metų sutikimą galima gauti pas jau skelbtus asmenis ir „N. Liet.“.